

ČD
PRO VAS

REKLAMNÍ MAGAZÍN NÁRODNÍHO DOPRAVCE

2016 / ROČNÍK 8 / ZDARMA

ČESKÁ TENISTKA

KAROLÍNA PLÍŠKOVÁ

VYMĚNILA BYCH LETADLO ZA VLAK

2

DO TATER ZA SNĚHOVOU I CENOVOU NADÍLKOU

Jed'te s námi vlakem
s balíčky ČD Tatry
a získáte exkluzivní výhody!

Balíček ČD Tatry Snow Vysoké Tatry

- zpáteční jízdenka do Štrby nebo Popradu
- poukaz na skipas (1–3denní)
- jízdenka na Tatranskou elektrickou železnici
- sleva 15 % na ubytování
ve vybraných hotelech a penzionech

např.:

z Prahy za **2 512 Kč**
s 2denním skipasem

z Ostravy za **1 352 Kč**
s 1denním skipasem

Balíček ČD Tatry Snow Jasná

- zpáteční jízdenka do L. Mikuláše
- poukaz na skipas (1–3denní)
- sleva na Liptov taxi
- sleva 15 % na ubytování
ve vybraných hotelech a penzionech

např.:

z Prahy za **2 484 Kč**
s 2denním skipasem

z Ostravy za **1 242 Kč**
s 1denním skipasem

PŘEDPLATNÉ
25 Kč
za číslo

VÁŽENÍ ČTENÁŘI, MILÍ SPOLUCESTUJÍCÍ,

kdo by před deseti lety řekl, že bude český tenis kralovat tomu světovému. Mužský tým v čele s Tomášem Berdychem vystoupal v novodobé historii na daviscupový trůn dvakrát, ženský v čele s Petrou Kvitovou na fedcupový dokonce čtyřikrát. Tím ale éra české dominance končit nemusí. V aktuálním čísle magazínu ČD pro vás si můžete přečíst rozhovor s vycházející hvězdou českého tenisu Karolínou Plíškovou, která je příslibem stejně úspěšné budoucnosti. Díky partnerství Českých drah se společností Česká sportovní se na zápasy Davis Cupu můžete vydat i vy. Zkuste své štěstí v soutěži o lístky na utkání českých tenistů v Hannoveru na straně 10. A to není zdaleka vše. Přinášíme vám samozřejmě pravidelnou porci článků a tipů na výlety, vždyť cestovat se dá i v zimě.

Šťastnou cestu vlakem a příjemné čtení vám přeje

Františka Vidnerová, zástupkyně šéfredaktora

Fotěte kouzlo železnice a získajte Kilometrickou banku ČD!

KOUZLO ŽELEZNICE

Fotografie moderních či historických vozidel ČD a lidí kolem nich posílejte průběžně na cdprovas@cd.cz, do předmětu zprávy uveďte heslo KOUZLO ŽELEZNICE. Autory zveřejněných snímků odměníme Kilometrickou bankou ČD v hodnotě 2 200 Kč.

Kilometrickou banku za měsíc leden získává:
Radek Hortenský

ČD pro vás
reklamní magazín
Českých drah

www.cdprovas.cz
cdprovas@cd.cz

TIŠTĚNÝ NÁKLAD
131 500 ks

VYDAVATEL
České dráhy, a.s.

DATUM A MÍSTO VYDÁNÍ
3. února 2016, Praha

REDAKCE
ČD pro vás
Generální ředitelství ČD
nábřeží L. Svobody 1222
110 15 Praha 1

ISSN
1210-9142

ŠÉFREDAKTOR
Zdeněk Ston

REDAKČNÍ RADA
Michal Štěpán (předseda)
Radek Dvořák
Jiří Jeřeta
Zdeněk Ston
Františka Vidnerová
Michal Málek
Jitka Eisenhammerová

INZERCE A PŘEDPLATNÉ
info@cdprovas.cz

**GRAFIKA/SAZBA/
ZLOM/PRODUKCE**
SEVENART s.r.o.

TISK
MORAVIAPRESS a.s.

POKYNY PRO AUTORY:
V případě nároku na honorář je nutné, aby autoři redakci uvedli jméno, příjmení, bankovní spojení, rodné číslo a adresu.

V opačném případě nemůže být honorář vyplacen.

99 Kč/24 HODIN

Pohodlné a výhodné parkování v centru Prahy

Využijte speciální tarif **pro zákazníky s jízdním dokladem ČD** v hlídaných nonstop parkovacích centrech!

PARKING CENTRUM

- Wilsonova 372/6, 110 00 Praha 1 (250 m od st. Praha hlavní nádraží)
- 468 parkovacích míst ve 13 podlažích

GARÁŽOVACÍ A PARKOVACÍ KOMPLEX WILSONOVA

- Wilsonova, 110 00 Praha 1 (Praha hlavní nádraží)
- stání ČD Parking – třetí podlaží garáží
- 75 parkovacích míst

Další informace a podmínky naleznete na www.cd.cz/cdparking.

OBSAH

PRŮSTŘÍ ČÍSLO
VYJDE
2. 3.
2016

23

CESTOVÁNÍ PO KRAJÍCH ČR
Plzeňský

11

RETRO
Cestování MHD

49

ŽELEZNICE
Budoucnost
nočních spojů

40

CESTOPIS
Niger – Za tajemstvím tanečnicků Wodaabe

7

ROZHOVOR
Karolína Plíšková

54

ČD PRŮVODCE
Přijďte fandit českým lyžařkám

Železničář

Psali jsme...

Vlakotramvaj: projekt, který čeká na další šanci
(č. 1/2016)

Začátkem devadesátých let se v aglomeraci západoněmeckého Karlsruhe podařilo úspěšně prosadit do života projekt dvousystémové městské tramvaje, která navazuje na železnici bez zbytečných přestupů. Později se objevily podobné projekty i v dalších městech. Systém, který dostal anglické pojmenování Tram-Train, se u nás ujal pod názvem vlakotramvaj.

Strojůdcovské řemeslo je nabitě emocemi
(č. 2/2016)

Peníze nejsou všechno. To si řekl v Londýně nadějný finanční analytik a podlehl volání, které bylo bez nadsázky osudové. Zpět do české kotliny ho přitáhly koleje. Nejprve tramvajové, jeho cílem ale bylo posadit se za pult „dospělé“ mašiny. Michal Koptár dobrovolně vyměnil dobře padnoucí oblek za strojůdcovský šat.

Na Gotthardu začala poslední velká sezona
(č. 2/2016)

Základový Gotthardský tunel je téměř hotový. V létě na něm má začít zkušební provoz a od prosince 2016 se jeho provoz spustí naplno. Železniční fanoušci mají před sebou poslední zimní a snad i celou letní sezonu, kdy všechny vlaky ještě zamíří sérií spirálových tunelů a řadou smyček do vysoko položeného „pouze“ patnáctikilometrového, starého Gotthardského tunelu.

Motorový vůz řady BR 173 DR ve velikosti TT
(č. 2/2016)

Na stránkách Železničáře se v rubrice Recenze setkáváte s testy vozidel, která si můžete pořídit do svých sbírek nebo pro provoz na modelových kolejištích. Firma Kres se ujala úkolu zmenšit neobvyklý motorový vůz řady 173 DR z poloviny šedesátých let, který existoval pouze v počtu dvou exemplářů, do měřítka TT a H0. Jak se záměr podařil? Otestovali jsme variantu v „tétku“.

Čtrnáctideník Železničář (stejně jako magazín ČD pro vás) si můžete předplatit na www.cdprovas.cz/predplatne.

Rájec nad Svitavou

Za kaméliemi na zámek

Udělejte si výlet za nejkrásnějšími květy kamélií do zámeckých skleníků v Rájci nad Svitavou. Obdivovat zde můžete nejen cizokrajné květiny, ale i zámek, který se od těch ostatních odlišuje na první pohled.

Státní zámek v Rájci nad Svitavou je takový malý kousek sladké Francie, který jako by se k břehům řeky Svitavy přenesl

od břehů Seiny. K vidění jsou zde nejenom nádherné reprezentační i soukromé pokoje hraběcí rodiny, ale od roku 1973 i neobyčejná sbírka 1500 exemplářů cizokrajných kamélií. Tyto exotické květiny vykvétají právě v únoru a dubnu, a proto jsou po oba tyto měsíce otevřeny zámecké skleníky, kde je můžete denně mimo pondělí obdivovat v jejich plné kráse.

Zcela mimořádně je pak na pouhý jeden týden od 4. do 13. března (vyjma pondělí 7. března) otevřen i zámek, kde jsou nejkrásnější květy i celé rostliny kamélií naaranžovány spolu s dalšími jarními květinami přímo v historických komnatách.

K zámku se dostanete od vlakového nádraží Rájec-Jestřebí (trať číslo 260 Brno – Česká Třebová) po žluté turistické značce za 30 minut chůze (2 km).

podpora

Myslíme na naše nejmenší

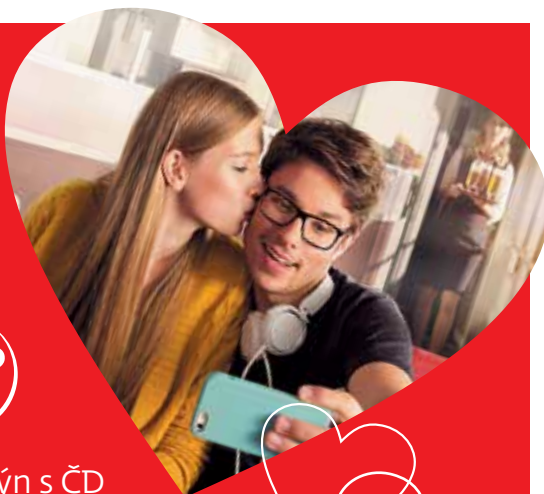
V prosinci předaly České dráhy dalších třináct monitorů dechu tentokrát do nemocnic v Rychnově nad Kněžnou, Klatovech a Strakonících. Chytré zařízení přivolá pomoc světelnou i zvukovou signalizací, když se dech miminka zastaví nebo zpomalí natolik, že by ho ohrozil na životě. Před Vánoci zkrášlili zaměstnanci ČD také kabiny výtahů v budově porodnice Nemocnice Na Bulovce. Malí pacienti se tak mohou kochat veselými motivy ze světa železnice.

InterPanter

Šelma míří na další linku

Se zbrusu novou jednotkou InterPanter se můžete setkat na další lince. Koncem ledna začala jezdit mezi Prahou a Brnem přes Českou Třebovou. Jedná se o pár vlaků R 872 a R 869 (o víkendech R 870 a R 871). V průběhu nadcházejících měsíců budou jednotky nasazeny i na ostatní rychlíky na této lince.

Valentýn s ČD

Za polibek cestujte zdarma

České dráhy připravily speciální soutěž pro zamilované páry. Stačí se vyfotit ve vlaku při polibku s vaší drahou polovičkou. Lásku polibkem si můžete vyjádřit i s někým z rodiny, s dětmi či kamarády. Sledujte náš facebookový profil, kde se dozvíte více informací www.cd.cz/facebook.

eShop ČD Odměna za nákup

Každý, kdo v měsíci únoru zakoupí jízdenku v e-Shopu ČD, získá slevový poukaz na 250 Kč u společnosti www.kavavyhodne.cz.

Poukaz můžete využít při nákupu nad 1 000 Kč. E-shop www.kavavyhodne.cz nabízí zrnkovou kávu, polštářky, kapsle, mletou i bezkofeinovou kávu od prestižních značek, jako je Lavazza, Illy, Segafredo, Vergnano či Celeste d'Oro. Nákup vám odvezou domů zdarma. Voucher platí do 15. března 2016.

TIP Z POHODLNÉHO OBCHODU NA TRASE

Prodejny PONT Market, které najdete na většině významných vlakových nádražích po celé České republice, mají co nabídnout i v únoru. Také jste si zvykli, že zde kvalitně zaženete hlad? PONTY nyní ve svých akčních regálech nabízejí skvělý tip v podobě tří produktů trvanlivých pochoutek BiFi. To vše navíc se slevou kolem 20%. Pokud ještě vyrážíte třeba na hory, tak se vám určitě budou hodit. Vydejte se na cestu přes pohodlný obchod na trase – PONT.

www.ponty.cz

Lyže Go Home

S In Kartou sleva 15 % na půjčovnu a servis

Konečně přišla správná zima a ideální čas pro milovníky lyžování vyrazit na zasněžené kopce. Pokud vaše vybavení potřebuje po roce ležení ve sklepě kompletní servis, využijte služby firmy Lyže Go Home. Vaše lyže či snowboard profesionálně ošetří a seřídí, a nemáte-li vlastní, můžete si zde vybavení půjčit. Novinkou je také možnost zapůjčení běžek. S In Kartou nebo jízdenkou ČD v minimální hodnotě 100 Kč (se zpětnou platností do 14 dní) navíc získáte slevu 15% na všechny poskytované služby: na půjčovnu, servis i nákup nového zboží. Svoz a rozvoz vybavení dělají v Praze a okolí až do domu. Od třetího páru lyží je tato služba navíc zdarma. Více informací se dozvíte na www.lyzegohome.cz.

LYZE GO HOME
SERVIS - PŮJČOVNA - SKI TAXI

Lednové soutěže

Soutěžili jste s minulým číslem ČD pro vás? Přesvědčte se, zda jste odpovídali správně.

Soutěž o knihu Pouze pro VIP

Původní profese Jense Lapiduse je:

B) Advokát

Soutěž o Lego Duplo

Tajenka zní:

Stáří začíná tehdy, když prvně řekneme: Ještě nikdy jsem se necítil tak mladý.

Soutěž s Elfíkem o rodinnou vstupenku do Království železnic

Za jednu z nejužasnějších železnic světa je považována dráha:

Rhétská

Soutěž pro chytré hlavy

1B, 2C, 3A, 4C, 5A

Soutěž o kalendář

Rhétská dráha byla vybudována s rozchodem:

B) 1000

pošta

Z dopisů čtenářů

Dobrý den,

posílám foto posledního osazenstva lokomotivního depa Praha střed. Bez těchto pracovitých lidíček bychom se nevozili.

Přeji hezký den.

J. Stehlík

Dobrý den,

přeji vše dobré v roce 2016 a posílám ještě jednu soutěžní fotografii.

S pozdravem Kateřina Stránská

Dobrý den,

rád bych vám napsal o svém zážitku.

V devadesáti sedmi letech nám umřela teta Anna ve Vrbně pod Pradědem. Na její pohřeb jsme se sjížděli z celé naší země. Měl jsem vyzvednout bratra na nádraží v Bruntále. Hodinu

před příjezdem vlaku jsme zaparkovali u bruntálského sněhem zasypaného a mrazem sevřeného nádraží. První radostný údiv! Tady nakládají dřevo na dlouhou řadu vagonů!

Jdeme kolem pěkně opravené nádražní budovy čekat do nádražní restaurace. Co nás čeká? Dveře se samy otevřely, krásná, světlá, opravená, vytopená hala. Otevřená restaurace vpravo, nestačím se po několikáté divit...

Bylo tam čisto, teplo a milá paní vrchní se hned ptá, co si dáme. Usedáme s mojí paní a rozhlížíme se očima i ušima. Cizinec si mezi tím objednává prstem na obrázku

jídelního lístku pizzu. My máme chuť na teplou zelnáčku a kávu. Vstávám a jdu se podívat do haly nabít se radostí, že to nádraží tu normálně funguje! Na zdi si беру ČD pro vás. Než přijede bratr, dopijíme kávu a listuji si. Hlášení,

je tu rychlík z Olomouce. Vyjdu na peron. Čekající, loučící se lidé, slečna s batohem a očima na hodinách. Brácha vystupuje na čas! To je moc hezkých zážitků najednou. Loučíme se s milou paní vrchní se slovy od srdce myšlenými – na shledanou. Časopisem ČD pro vás si poněkoli

káté listuji po návratu z poslední služby naší tetě Anně. V duchu jí děkuji i za tento zážitek, se kterým budu mít už do smrti spojenou tuto cestu do Vrbně pod Pradědem

přes milé fungující nádraží v Bruntále.

A tu zelnáčku, tu vám doporučuji!

Zbyněk Daňhel z Budišovic

(redakčně zkráceno)

anketa

Články, které vás nejvíce zaujaly

Výsledky ankety o nejuspěšnější článek z minulého čísla ČD pro vás:

- 30% hlasů**
Železnice – Zimní kouzlo Rhétské dráhy
(Petr Štáhlavský)
- 23% hlasů**
Cestování po krajích ČR – Středočeský
(Tomáš Rezek, Matouš Vinš)
- 18% hlasů**
Cestopis – Rallye Dakar
(Ondřej Záruba, Michal Forst)

ROZHOVOR
KAROLÍNA PLÍŠKOVÁ

Text: Fany Vidnerová, foto: Ondřej Pýcha, Česká sportovní/Pavel Lebeda

Poslední dobou je kolem mě celkem hukot

Je kometou českého tenisu, minulá sezona pro ni byla zlomová. Karolína Plíšková fantastickým výkonem ve finále Fed Cupu proti Ruskám posadila český tým opět na královský trůn. Přítele zatím nehledá, ale začíná kolem ní být pořádně rušno.

Poslední roky jsou pro český tenis velmi úspěšné, což potvrdily výsledky v sezoně 2015. Myslíte, že bude vítězná vlna trvat i letos?

Rozhodně. Když se podíváme, co dokázali naši kluci v Davis Cupu a holky v čele s Petrou Kvitovou ve Fed Cupu, tak se dá říct, že už je ta úspěšná vlna poměrně dlouhá. A to nemluvíme o výsledcích na turnajích velké čtyřky, třeba na Wimbledonu. Já pro to určitě udělám všechno, co bude v mých silách.

Jak dlouho ještě může Česko vládnout tenisovému světu v týmových soutěžích?

Pevně věřím, že co nejdéle, zvláště když mám nyní čest být toho součástí. Není to tak dávno, co se psalo o krizi českého tenisu. A podívejte, na jaké úrovni je teď. Vidím kolem sebe spoustu šikovných kluků a holek, kteří o vzory nemají nouzi.

Finále Fed Cupu 2015 proti Ruskám jste fantasticky otočily. S jakými myšlenkami jste šla za stavu 1:2 na zápasy na kurt? Nejsem typ hráčky, která by se nechala dostat pod tlak. Nepřipouštěla jsem si to a díky této vlastnosti se mi daří zvládat vyhrocené okamžiky utkání. I když Fed Cup před vyprodanou O2 arenou byl tedy rozhodně strop. Když se teď dívám zpět, tak se vlastně divím, že to na mě nepadlo.

Měla jste na vítězství ve finále obrovský podíl. Jak vysoko hodnotíte tento úspěch?

Nejvyšší! Vyhrát Fed Cup doma před vyprodanou halou to je snad sen každé holky, která vezme tenisovou raketu do ruky a přemýšlí o kolektivních soutěžích. Bára Strýcová po vyhrané rozhodující čtyřhře řekla, že to bylo utkáni, na které čekala celý život a pro které tenis hrála.

Jak jste vítězství oslavily?

Jak si to dobytí poháru zasloužilo. Oslava byla velká, ale žádná divočina, dopoledne už jsme se fotily na Hradě.

FED CUP PŘED VYPRODANOU O2 ARENOU BYL ROZHODNĚ STROP. DIVÍM SE, ŽE TO NA MĚ NEPADLO.

Jaká je nálada ve fedcupovém týmu?

Skvělá. Je to úplně něco jiného než na turnajích. Na týden se sejde parta holek, které se rády vidí. Navíc kolem sebe máme tým profesionálů, který se o nás dokonale stará a udělá vše, co nám na očích vidí. Je to neobyčejný týden v pohodové atmosféře se spoustou legrace, ale i mentálního odpočinku. Když chce být někdo sám, nikdo ho do ničeho nenutí.

Je důležité, aby si partneři ve čtyřhře seděli i v osobním životě?

Nemyslím si, že je to zásadní. Když to jde na kurtu, je pohoda i mimo něj. Sehrát se spolu mohou úplně odlišné typy, které by normálně na kafe nešly.

Vaše sestra, dvojče, je také profesionální tenistka. Jak často se přes sezonu vídáte?

Podle toho, jak se nám sbíhají turnaje. Až mě Kristýna dotáhne, budeme spolu pořád. Teď je to sice méně, ale jsme v denním kontaktu díky technologickým vymoženostem.

Momentálně zaznamenáváte v tenise větší úspěchy než ona. Nevznikla mezi vámi rivalita?

Jasně že ne. Znáte to, každý chvíli tahá pilku. Kristýnin čas ještě přijde.

Kdybyste si mohla vybrat kohokoli ze světového okruhu, s kým byste si chtěla zahrát čtyřhru?

Se ségrou, to je jasný!

Máte nějaký rituál před zápasem?

Nemám. Může to pak člověka rozhodit a rozptýlit, když to nevyjde.

Létáte po celém světě. Nevyměnila byste někdy letadlo za vlak?

Určitě. Jsou místa, kam se letět nedá, nebo je to zbytečné. Víím, že kluci jezdili na Davis Cup do Ostravy vlakem. Jistě je jednou napodobíme.

Trávíte spoustu času na cestách. Vracíte se o to raději domů?

Na cestování jsem si zvykla a beru to jako součást svého povolání. Nemám to tak, že za každou cenu musím být doma. Zvykla jsem si, že doma jsem všude na světě, vždy tam, kde mám u postele rozbalenou tašku s raketami.

Kdybyste si měla vybrat ideální místo k životu kromě České republiky, kde by to bylo?

Ještě jsem nepoznala a nenavštívila všechna krásná místa, tak se nechci unáhlit, ale bylo by to někde v teple u moře.

Máte přítele?

Nemám. Vážná známost a vrcholový tenis nejsou úplně k sobě, trpí všechno a všichni. Ale znáte to, změnit se může vše. Kvůli neustálému cestování není jednoduché najít si stálého partnera, i proto ho ani nehledám. On by totiž nebyl vedle mě, ale vždy někde daleko.

Při jednom zápase na Hopmanově poháru na vás několik fanoušků zakřičelo „miluju tě“. Vadí vám taková pozornost?

Nevadí, ale nevím, jak vážně to mysleli. (smích)

2011	Česká republika : Rusko	3 – 2
2012	Česká republika : Srbsko	3 – 1
2013	Itálie : Rusko	4 – 0
2014	Česká republika : Německo	3 – 1
2015	Česká republika : Rusko	3 – 2

Karolína Plíšková (23 let)

Narodila se 21. března 1992 v Lounech. Česká tenistka, vítězka Fed Cupu 2015, vítězka Kia Korea Open 2014, Generali Ladies Linz WTA 2014 nebo J&T Banka Prague Open 2015. Na žebříčku WTA byla ve dvouhře nejvýše klasifikována v srpnu 2015 na 7. místě. Se svojí sestrou (dvojčetem) Kristýnou, která je o dvě minuty starší, hraje čtyřhru. Střední školu nedokončila, odešla z ní těsně před maturitou.

Pociťujete v poslední době větší zájem mužů?

Tím, jak jsem nepřístupná, si řada z nich nedodá odvahy mě oslovit. Samozřejmě když nepočítám, co se děje na sociálních sítích a ve virtuálním prostoru, ale to nejde brát vážně.

Co se týká komunikace s cizími lidmi, jste opravdu tak nepřístupná?

Člověk je tak naprogramovaný. Nemám v povaze se hned s každým kamarádit. A musím přiznat, že mi to pomáhá. Poslední dobou je kolem mě celkem hukot. Tím, že jsem nepřístupná, nejsem tolik oslovována.

Na předávání cen Sportovec roku 2015 jste měla nádherné šaty, stylistky vás chválily. Máte svoji stylistku, nebo si šaty vybíráte sama?

Přiznám se, že si to o to víc užívám, protože se takhle můžu obléknout jen párkrát za rok. Stylistku nemám, ale mou dvorní dodavatelkou šatů je Beata Rajská, která mi vybírá úžasné modely.

Počet fedcupových trofejí

	Spojené státy	17
	Česká republika Československo	9
	Austrálie	7
	Španělsko	5
	Rusko	4
	Itálie	4

VÁŽNÁ ZNÁMOST A VRCHOLOVÝ TENIS NEJDOU K SOBĚ. TRPÍ VŠECHNO A VŠICHNI.

Novak Djoković drží bezlepkovou dietu a prý se cítí výborně. Máte také speciální stravu? Nemám a cítím se také výborně. Ale nevyklučuji, že s postupem času bude třeba jídelníček sledovat bedlivěji. Jelikož nejsem expert na výživu, tak si raději nechávám poradit od popolanějších lidí. Nerada totiž experimentuji.

Říkala jste, že vám vadí hekání tenistek, ale občas také hekáte. Dá se to nějak ovlivnit? Je rozdíl, když je hekání součástí každého úderu, nebo součástí řešení obtížné situace, to pak slyšíte i v zápasech chlapů. U některých hráček je to rutina, kterou do sebe dostaly na samých počátcích kariéry jako součást provedení úderu. To se pak odnaučuje těžko. ■

Soutěž

Vyhrať vstupenky na celý daviscupový víkend ČR – Německo!

Odpovězte na soutěžní otázku a získáte lístky na první kolo Davis Cupu v německém Hannoveru, které se uskuteční od 4. do 6. března 2016. Výhra zahrnuje vstupenky pro dvě osoby na všechna daviscupová utkání českých tenistů s Německem v Hannoveru a dopravu vlakem tam i zpět zdarma.

V jakých letech v novodobé historii vyhráli čeští tenisté Davisův pohár?

A) 2009, 2014 B) 2010, 2011 C) 2012, 2013

Odpověď zadejte do příslušného formuláře na www.cdprovas.cz do 18. února.

Do Hannoveru se můžete vydat přímým nočním spojem, který vyjíždí z Prahy hl. n. v 18:27 a do Hannoveru přijede druhý den v 2:44 hodin, nebo denním spojem s přestupem v Drážďanech jedoucím z Prahy hl. n. v časech 4:27, 6:27, 8:27, 10:27, 12:27 a 14:27.

RETRO

Z vašich příspěvků

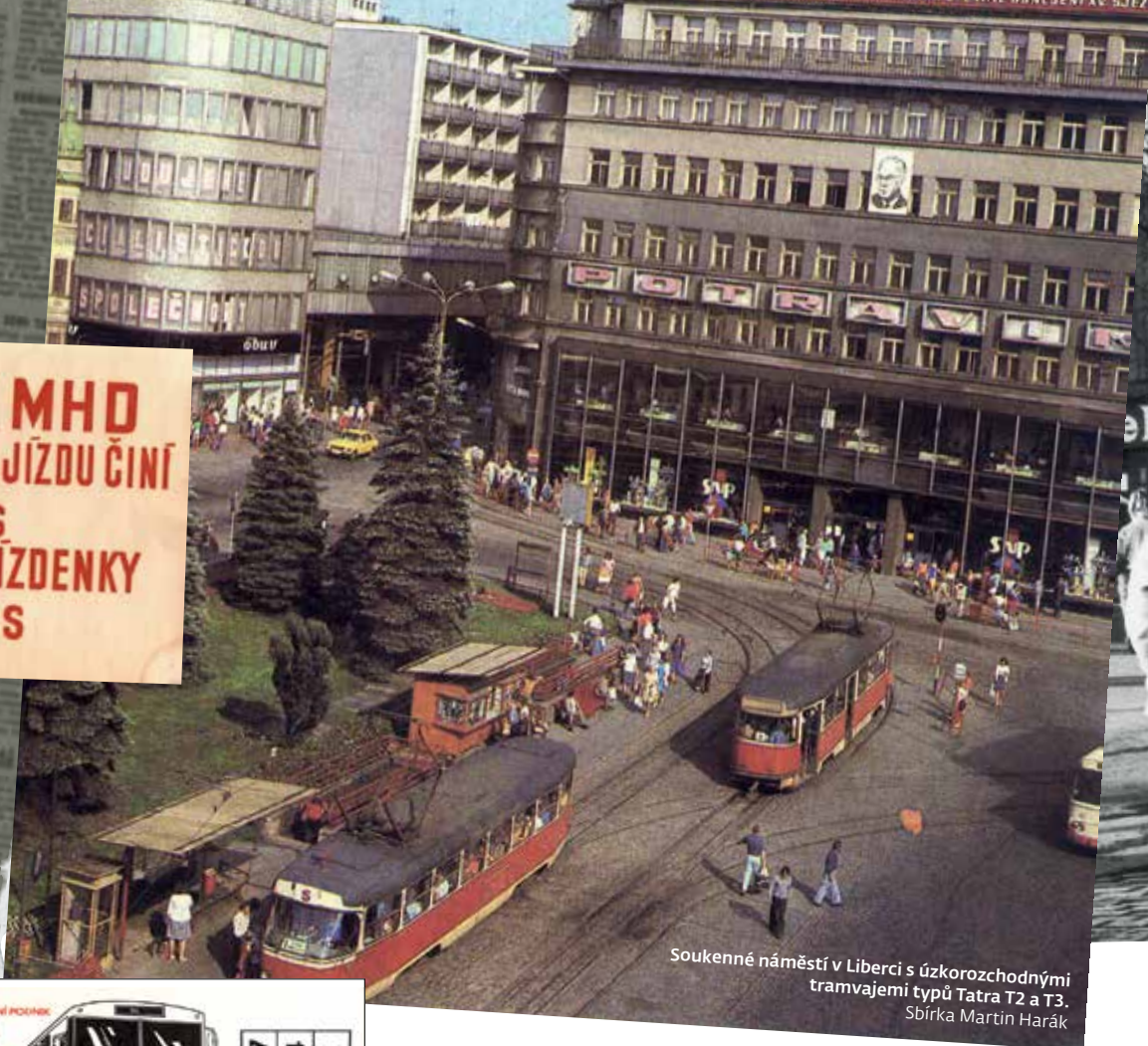
CESTOVÁNÍ

MHD

Ačkoli provoz v roce 1964 byl nesrovnatelně menší než dnes, přece docházelo k dopravním nehodám. I když obyčejná srážka nákladního auta s tramvají na Karlově náměstí skončila jen odřením tramvaje, vzbudila značný zájem kolemjdoucích.

Jiří Veverka

**JÍZDNĚ V MHD
PRO JEDNOTLIVOU JÍZDU ČINÍ
2,- Kčs
POUŽIJTE 2 JÍZDENKY
ZA 1,- Kčs**

Soukenné náměstí v Liberci s úzkorozchodnými tramvajemi typů Tatra T2 a T3.
Sbírka Martin Harák

Jak se cestovalo MHD

Městská hromadná doprava – při vyslovení tohoto pojmu možná leckomu naskočí husí kůže, naopak příznivcům a milovníkům dopravy se rozlije po těle libý pocit. „Emhádečko“ nebo „socka“ či řada jiných příměrů v sobě skrývá leckdy nevyřčený postoj k druhu dopravy, bez kterého by ale naše města, hlavně ta větší, nemohla existovat.

Autor: Martin Harák

Dostal jsem možnost napsat pár slov k fenoménu MHD. Jako člověk, který se celý život tomuto tématu věnuje a publikuje, musím říct jedině: bohužel jen pár. Kdybych se rozepsal, zaplnilo by to nejedno vydání časopisu, který držíte v rukou. A protože je to i vaše rubrika, musím se pro tentokrát uskromnit, ale je to uskromnění příjemné, když vidím některé unikátní sběratelské úlovky. Proto mi odpusťte, že některým z vás se ozvu přímo, protože bych nerad, aby ony cennosti zapadly zpátky do archívů.

Od koňského povozu k metru

Možná leckoho překvapí, že v českých zemích, tedy Čechách, na Moravě a ve Slezsku se lidé poprvé svezli koňským městským „omnibusem“ již v roce 1829, a to v Praze. Přesně o čtyřicet let později se v Brně rozjela první tramvaj s koňským pohonem, Praha tento druh dopravy dostala až v roce 1875. Poněkud neobvyklý dopravní prostředek pro pouliční dopravu se objevil roku 1884 – šlo o parní tramvaj a zase to bylo Brno, které získalo pomyslné první místo v zavádění nových druhů dopravy. Nestor české elektrotechniky František Křížík předvedl nadšené veřejnosti v červenci 1891 první tramvaj s pohonem na elektrický proud a roku 1906 vyjely první motorové autobusy v Děčíně – Podmoklech. Začátek 20. století byl ve znamení převratných novinek, a tak se v roce 1907 objevil mezi dnešními Českými Velenicemi a dolnorakouským Gmündem další do té doby neobvyklý dopravní prostředek – trolejbus. A pak už to šlo ráz na ráz. V městech vznikaly hlavně tramvajové provozy, neboť autobusy a trolejbusy byly zatím v plenkách. První moderní autobusy se rozjely do pražských ulic v roce 1925 a trolejbusy s moderním konstrukčním konceptem si musely počkat na svoji hodinku slávy až do srpna 1936, kdy se první tři vozy české provenience – Škoda, Tatra a Praga rozjely od střešovické zovozny ke Svatému Matěji. Možná bychom neměli zapomenout i na lanové dráhy, které mají své místo v městské dopravě v Praze, Karlových Varech a novodobě i v Ústí nad Labem. Určitým mezníkem vývoje MHD v českých zemích za minulého režimu bylo otevření první linky metra v Praze v květnu 1974. Ale ruku na srdce – městská doprava musela dříve odvézt nespočetně více lidí než dnes, a tak „emhádečku“ patří obdiv, který se mu příliš často nevyjadřuje. ■

Sedmdesátá a osmdesátá léta byla ve znamení autobusů Karosa Š 11.
Martin Harák

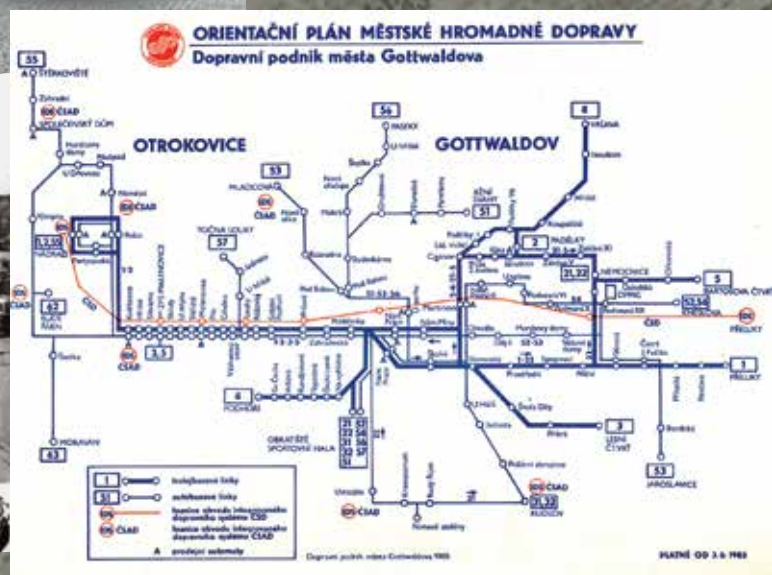
POZOR !

V této zastávce bude
dne od do hod.
PŘERUŠENÝ PROVOZ
na lince č.
Náhradní doprava:

DP měst Mostu a Litvínova

Přednádražní prostor v Hradci Králové byl vždy plný autobusů a trolejbusů, které stávaly natěsnány za sebou a vedle sebe. Najít svůj spoj nebylo úplně jednoduché...
Martin Harák

Za zvířátky

Na výlet do ZOO jsme se v roce 1990 vypravili autobusem Karosa C 734 společnosti ČSAD Nymburk. Pro nás, školkové děti, to byla příjemná cesta. Aby se obsadila všechna místa, jely i ostatní třídy se svými učitelkami.

Eva Toušová

Jak se také jezdilo v Praze

Staré tramvaje a trolejbusy tvořily až do začátku 70. let významnou součást pražské dopravy. Setkání těchto dopravních prostředků jsem zachytil 3. 6. 1972 na Karlově náměstí.

Než v Praze začalo jezdit metro, byla tramvajová síť přetížená a tramvaje občas postávaly nebo jen pomalu popojížděly v dlouhých kolonách, jako tomu bylo 10. 9. 1973 v ulici Na Příkopě.

Ivo Mahel

Čekání na tramvaj

Snímek z přelomu 60. a 70. let z Václavského náměstí. Cestování MHD není jen vždy o jízdě, ale i o čekání na spoj. Zde čeká moje maminka a náhodně zachycený další cestující kontrolující si hodinky, kdy že to už pojede.

Martin Těhel

Konečná

Dne 5. května 1974 na konečné tramvaje č. 23 na pražském Spořilově si roční syn v kočárku prohlíží tramvaj, které zbývají poslední 4 dny. O pět dní později byl zahájen provoz metra a současně přestaly jezdit staré dvounápravové tramvaje. A také definitivně zmizeli z pražských tramvají průvodčí.

Ivan Fridrich

Za krásami Moravy

Na dvoudenní poznávací výlet jsem odjela v roce 1979. Jednalo se o nabídku od mého zaměstnavatele ČSAD Nymburk. Autobus nás vozil po moravských místech, památkách a okolí. Dlouhá zpáteční cesta všechny unavila, ale hezké zážitky to vynahrádily.

Miloslava Toušová

Staňte se spolutvůrci našeho časopisu!

Na této dvoustraně najdete i v následujících číslech vždy několik retro fotografií „s příběhem“ (a datem vzniku před rokem 2000) vztahujících se k uveřejněnému tématu a vybraných z vámi zaslaných příspěvků. Fotografie, doplněné několikařádkovým popisem (datum a okolnosti pořízení – zejména místo, zobrazení aktéři atd.), můžete zasílat elektronicky (naskenované) na adresu cdprovas@cd.cz, případně poštou na adresu redakce (viz str. 64). Na obálku nebo do předmětu e-mailu uveďte heslo RETRO. Fotografie vám budou vráceny pouze na vyžádání! Každý námi vybraný snímek bude honorován částkou **600 Kč**.

Pro nejbližší čísla magazínu vyhledáme následující témata:

č. 3/2016: STRAVOVÁNÍ NA CESTÁCH
uzávěrka zaslání 10. února 2016

č. 4/2016: SVATBY
uzávěrka zaslání 9. března 2016

Začněte s námi! **Hledáme posily do našeho obchodního týmu**

Nabízíme

- Podporu nové silné české společnosti
- Pravidelnou týdenní výplatu provizí
- Podíl na zisku 20%
- Možnost dalšího, pasivního zisku
- Bezplatné profesionální zaškolení
- Otevřenost a férovost

800 888 120 bezplatná linka

www.faircredit.cz
www.vydelejtezivic.cz

Tipy a recenze připravuje **JAN KÁBRŤ**, novinář a publicista.

KULTURA

KINO • FILMY NA DOMA • DIVADLO
VÝSTAVY • KONCERTY • KNIHY • CD

KULTURNÍ TIPY A RECENZE

ČD
TIP

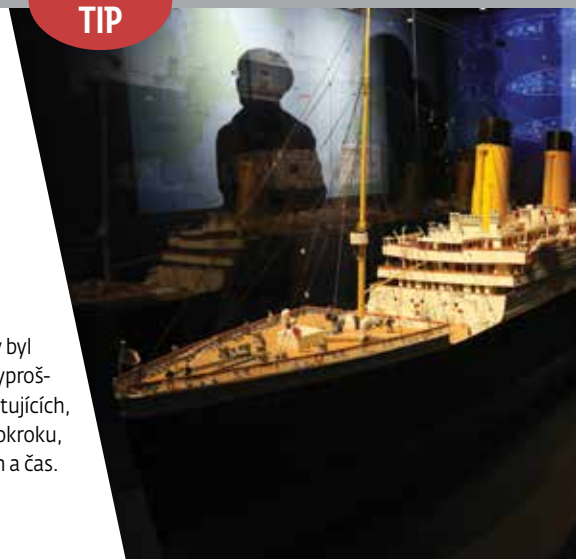
TITANIC

Jméno legendárního parníku, který ztroskotal 14. dubna 1912 a pohřbil přes 1 500 osob, si uchovává i dnes tajemnou, fascinující příchuť. Postavil na ni svůj úspěch velkořemeslník s Leonardem DiCapriem a Kate Winslet a opřít se o ni může i nejnovější výstava, která se fenoménu ve své době největšího osobního plavidla světa věnuje.

Putovní přehlídka se do Česka, konkrétně do areálu PVA v pražských Letňanech, dostane 10. února. Díky tomu, že za výstavou stojí společnost RMS Titanic, která jako jediná má práva potápně se ke slavnému vraku, návštěvníci uvidí originální exponáty, které ležely déle jak 70 let skoro 4 km pod mořskou hladinou. Výstava je doplněna rekonstrukcemi dobových kajut, strojovny, jídelny, chodeb, zažít lze i hluk strojoven nebo se dotknout osudového ledovce.

Každý při vstupu dostane palubní vstupenku se jménem konkrétního člověka, který na lodi v době katastrofy byl a prožije tak celou prohlídku jako jeden z cestujících. Kromě zmíněného uvidí stovky originálních artefaktů vyproštěných ze slavného vraku na dně oceánu – části vybavení lodi, kusy nábytku, porcelán a osobní předměty cestujících, jako šperky, kabelky i části oblečení. Díky tomu lze celkem věrně nasát atmosféru přepychu a technického pokroku, které parník na počátku 20. století reprezentoval. Jen pozor: Vstupenky se prodávají na přesně určené datum a čas. U vstupu pak všichni zdarma obdrží průvodce do sluchátek, který je v češtině výstavou podrobně provede.

PVA, LETŇANY, PRAHA OTEVŘENO OD 10. ÚNORA DO 30. ČERVNA

KINO

13 HODIN: TAJNÍ VOJÁCI Z BENGHÁŽÍ

Po filmech Skála, Armageddon, Pearl Harbor nebo Transformers je každý další snímek režiséra Michaela Baye očekáván s jistým vzrušením. Novinka s poněkud komplikovaným názvem rekonstruuje tři roky starý útok islámských milic na americkou ambasádu v libyjském Bengháží, jeho hrdiny jsou členové speciální jednotky, kteří se snaží ofenzivu odrazit.

USA, 144 MIN. / REŽIE – MICHAEL BAYE / HRAJÍ – JOHN KRASINSKI, PABLO SCHREIBER, MAX MARTINI, TOBY STEPHENS, JAMES BADGE DALE, DAVID DENMAN **V KINECH OD 4. ÚNORA**

SAULŮV SYN

Jeden z nejpůsobivějších snímků, které kdy byly natočeny na téma holocaustu. Zavádí nás do vyhlazovacího tábora v Osvětimi, za Saulem Auslanderem, maďarským Židem, který tam patří k jednotce pověřené těmi nejstrašnějšími pracemi. Navzdory šílené vyvražďovací mašinérii se rozhodne důstojně pohřbit svého nevlastního syna.

MAĎARSKO, 107 MIN. / REŽIE – LASZLO NEMES / HRAJÍ – GÉZA RÖHRIG, LEVENTE MOLNÁR, URS RECHN, JERZY WALCZAK, SÁNDOR ZSÓTÉR, MARCIN CZARNIK, CHRISTIAN HARTING **V KINECH OD 18. ÚNORA**

FILMY NA DOMA

MUŽ NA LANĚ

Film, který vás chvílemi přinutí přestat dýchat – s tak elektrizujícím napětím, ale i hravostí dokáže pořád vyprávět režisér Robert

Zemeckis, mimo jiné autor Forresta Gumpa. Jeho nynějším hrdinou je provazochodec Philippe Petit, jediný člověk, který se prošel v prázdnotě mezi

věžemi obchodního centra v New Yorku. Co všechno takovému kousku předcházelo?

USA, 123 MIN. / REŽIE – ROBERT ZEMECKIS / HRAJÍ – JOSEPH GORDON-LEVITT, CHARLOTTE LE BON, JAMES BADGE DALE, BEN KINGSLEY, BENEDICT SAMUEL

MARTAN

Hitem byla předloni už kniha Andyho Weira, a ani film nezástal pozadu – má sedm nominací na Oscary a dvě ceny z nedávných Zlatých globů. Jednu získal i Matt

Damon coby astronaut Mark, kterého během mise na Mars opustí zbytek posádky v domnění, že je mrtvý. Od té chvíle musí využít veškerý důvtip a znalosti, aby

přežil a našel způsob, jak vyslat signál na Zemi.

USA, 134 MIN. / REŽIE – RIDLEY SCOTT / HRAJÍ – MATT DAMON, KATE MARA, JESSICA CHASTAIN, KRISTEN WIIG, SEBASTIAN STAN, MICHAEL PEÑA

DIVADLO

BETONOVÁ ZAHRAIDA

Na jevišti převedený legendární román britského spisovatele Iana McEwana z roku 1978 se díky pražskému Švandovu divadlu poprvé představuje i domácím divákům. Příběh sourozenecké čtveřice, která z obavy před dětským domovem uchovává ve sklepě mrtvou matku v betonu a v rodném domě na periferii se věnuje perverzním hrám, rezonuje dodnes.

ŠVANDOVO DIVADLO, PRAHA / REŽIE – DODO GOMBÁR / HRAJÍ – ANDREA BURŠOVÁ, BOHDANA PAVLÍKOVÁ, JACOB ERFTEMEIJER, MAREK POSPÍCHAL, TOMÁŠ ČERVINEK, TOMÁŠ PAVELKA, ZUZANA ONUFRÁKOVÁ

UHŮLŘ, PRINC A DRAK

Chcete do divadla vyrazit s dětmi? Skvělé příležitosti nabízí kladenské Divadlo Lampion, jehož únorovou novinkou je pohádka od písničkářky Radůzy. Za doprovodu její působivé hudby přichází na scénu drak jako trest pro krále za to, že se špatně staral o dary Matky Přírody. Podaří se jeho mocné kouzlo zlomit statečné princezně Vendulce nebo ne zrovna šikovnému princovi Kryšpínovi?

DIVADLO LAMPION, Kladno / REŽIE – BRAŇO MAZÚCH / HRAJÍ – JIŘÍ ŠPONAR, EVA BUREŠOVÁ, MARIE ŠVESTKOVÁ, VÁCLAV RAŠILOV, JIŘÍ HAJDYLA A KRISTINA SITKOVÁ

KONCERTY

VÁCLAV NECKÁŘ

V tažení po vlastech českých a moravských pokračuje hudební legenda Václav Neckář, tentokrát se zastaví i v Brně. Vystoupí s programem nazvaným podle poslední desky Mezi svými. Ta svojí poetikou navázala na oblíbenou Půlnoční. Ovšem těch hitů, legendárních písní z druhé poloviny minulého století, má zpěvák v zásobě takřka nekonečnou řadu.

**SONO CENTRUM, BRNO /
18. ÚNORA / DALŠÍ TERMÍNY NA
WWW.VACLAVNECKAR.CZ**

DAN BÁRTA & ALICE

Na vlně nostalgie vyrazili zpěvák Dan Bárta a kapela Alice na společné turné, které oslavuje 25. výročí jejího vzniku. Plzeňská formace, která patřila k fenoménu rockové scény v 90. letech a v níž Bárta začínal, bodovala hity jako Ani náhodou nebo Ráj se mnou nehledej. Šance vidět kapelu v původním složení je unikátní, hudebníci avizují, že jde jen o jednorázové setkání.

RŮZNÁ MÍSTA, INFO O TERMÍNECH NA WWW.FACEBOOK.COM/ALICEDVACETPET

KNIHY

JAK STVOŘIT DÍVKU

CAITLIN MORANOVÁ

Autorka navazuje na svůj vtipný bestseller Jak být ženou příběhem čtrnáctileté Johanny situovaným do devadesátých let. Dívka se po příšerné ostudě v místní televizi rozhodne udělat se svým životem něco opravdu radikálního. A tak si vymyslí novou identitu Dolly Wilde – gotickou hrdinku s prořízlou pusou a sexuální průzkumnici se zálibou v alkoholu.

HOST, 299 Kč

PLANINA

STEINAR BRAGI

Další klenot severské literatury aneb dobře napsaný román se silným příběhem. Na pozadí islandských pověstí a nedávné finanční krize vypráví příběh dvou kamarádů, podnikatelů, kteří s přítelkyněmi na cestě napříč Islandem narazí v mlze do domu v pustině. Bydlí tady dva podivní staří lidé, večer se pečlivě zamyká a nečekaně se objevují kostlivci z minulosti.

KNIHA ZLÍN, 269 Kč

VÝSTAVY

SVĚTOVÉ HUDEBNÍ HVĚZDY POD LUCERNOU

Je to šestadvacet let, co se fotograf Marek Smejkal ponořil do hudebního světa a začal fotit jeho nejvýraznější tváře, snímky se brzy poté začaly objevovat v časopisech, knihách i přebalech nosičů. S několika domácími kapelami jako Oceán, Team nebo Laura a její tygři absolvoval celá turné, jeho archiv ale čítá i záběry stovek zahraničních hvězd. A právě z nich aktuální výstavu poskládal. Jde o snímky interpretů, kteří k nám přijeli koncertovat, ale i těch, za nimiž se Smejkal vypravil do zahraničí. A zdaleka nefotil jen pod pódiem – řada unikátních záběrů vznikla mimo koncertní sály. Mezi portrétovanými jsou Tina Turner, Bono z U2, Michael Jackson či David Bowie – a mimořádnému zpěvákovi, se kterým se svět v lednu rozloučil, fotograf svoji aktuální výstavu i věnoval.

GALERIE LUCERNA, PRAHA OTEVŘENO DO 4. BŘEZNA

DESIGN.LIVE! KLÁRA ŠÍPKOVÁ

Klára Šípková patří mezi talenty tuzemského designu, největší dosavadní úspěch zaznamenala s kovovou židlí Klára, která zaujala i na řadě mezinárodních veletrhů. V brněnské galerii ale představuje výsledky své hlavní činnosti a tou je navrhování a výroba šperků.

Je tu osmáct krásných náramků, které spojuje osmáct příběhů a osmáct osobností.

**MORAVSKÁ GALERIE,
BRNO
OTEVŘENO DO 3. DUBNA**

První oddělení se vyznamenalo

Napsat, že Případy 1. oddělení uzrály jako víno, by bylo klišé. Jenže co když to úplně nejlépe vystihuje, kam se seriál České televize svojí druhou řadou posunul?

První, čtrnáctidílná řada krimisérie znamenala značný divácký ohlas, a tak se Česká televize domluvila se scenáristy – kriminalistou Josefem Marešem a novinářem Janem Malindou – na pokračování. Vzniklo osm nových dílů, které se na obrazovce představují právě teď. Opět za výrazného diváckého zájmu.

A nutno přiznat, že kromě policejního zákulisí dalších velkých, většinou mediálně známých případů nedávné minulosti mohou lidé sledovat i o pár kroků lepší seriál po filmařské stránce. Jestliže první řadu trápily drobné debutové neduhy, nové díly je dokázaly překonat.

hodnocení

PŘÍPADY 1. ODDĚLENÍ

SERIÁL ČT, KAŽDÉ PONDĚLÍ VE 20:00

80 %

Zprvė výrazně ubylo hluchých míst, ačkoli seriál stále zachovává nastolený trend, tedy detailní vzhled do kriminalistického zákulisí a leckdy niterné práce vyšetřovatelů. Scénáře i režie se dokázaly zbavit dlouhých, zpomalujících záběrů z kancelářů i terénu, které neměly výraznější opodstatnění. Zhutnily se dialogy, přibýlo humoru, vystužily se charaktery.

O výrazné oživení se postaralo rozehrání linky vztahů kriminalistů na pracovišti, ať už jde o vyhrocený vztah šéfa týmu a jeho nejlepšího vyšetřovatele, spory kolegů nebo odpor k novému stážistovi v podání Igora Chmely.

Přesně to seriál potřeboval: zachovat to, čím zaujal, tedy opět krok za krokem diváky seznámit s tím, jak kriminálka dospěla k odhalení pachatele, a hrozící nudu předběhnout další, osobně laděnou linkou. A zatímco se například konkurenční Kriminálka Anděl v navazujících sériích potýkala s velkou scenáristickou impotencí, Případy se podařil pravý opak – dokázaly se na svých chybách poučit, vyrůst, a nabídnout ještě větší zážitek. ■

ÚNOROVÉ MENU

NA VODĚ

Lukáš Langmajer a Tomáš Klus dostali hlavní role v novém seriálu z prostředí vltavské zátoky uprostřed Prahy. Pětatřicátník Hugo (Langmajer), kterého opustila žena, přišel o práci i o střechu nad hlavou, zamíří do kotviště za svým přítelem z mládí, aby zde začal nový život. **NOVA • OD 7. ÚNORA / 20:20**

VIP VRAŽDY

S novým trumfem Novy Na vodě si to v přímém souboji rozdává další seriálová novinka Primy. Na obrazovku se v něm vrací herečka Soňa Norisová jako spisovatelka krimi, která bezradným detektivům pomáhá s řešením reálných případů z vyšší společnosti. **PRIMA • OD 7. ÚNORA / 20:15**

TAXIKÁŘ

Nejslavnější role Roberta De Nira ve filmu Martina Scorseseho, v němž si zahrála i mladička Jodie Foster. Vypráví o veteránovi, nyní řidiči taxíku, kterého každodenní setkávání s násilím, drogami a prostitutkami dožene k tomu, aby se s tímto zlem radikálně vypořádal. **ČT2 • 26. ÚNORA / 21:55**

ZMIZENÍ

Vynikající thriller s Hughem Jackmanem a Jakem Gyllenhaalem. První prožívá rodičovskou noční můru, když se ztratí jeho šestiletá dcera s kamarádkou, druhý případ vyšetřuje. Výsledky ale nepřicházejí, a tak otec bere spravedlnost do svých rukou. **PRIMA • 27. ÚNORA / 22:00**

TV KUPÉ

■ TÝTÝ SE UDĚLOVAT NEBUDE

Divácká anketa televizní popularity, která se udělovala nepřetržitě od roku 1992, se letos vyhlašovat nebude. Organizátoři (Bauer Media) se nedohodli na podmínkách s televizemi Nova a Barrandov, které se jí účastnit nechťejí. Zejména Nova by preferovala, aby o cenách rozhodovali odborníci.

■ TOČÍ SE ANDĚL PÁNĚ 2

Poté, co se z pohádky Anděl Páně stala stálice vánočních obrazovek, začala Česká televize s režisérem Jiřím Strachem natáčet její druhou část. Scénář tentokrát napsal Marek Epstein (původní autorkou byla Lucie Konášová), v hlavních rolích se opět objeví Ivan Trojan a Jiří Dvořák.

■ NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ BYLA POLICIE MODRAVA

Detektivka, nově pohádky a taneční show – o takové pořady byl Ioni největší zájem. Pětici divácky nejuspěšnějších pořadů roku 2015 uzavírá poslední rozhodnutí ve StarDance, na druhém až čtvrtém místě skončily snímky Korunní princ, Svatojánský věneček a Tři bratři, prvenství patří seriálu Police Modrava.

MÍT RODENA NESTAČÍ!

Rodinný film měl ambici vyprávět jinak, a ačkoli vstupuje v únoru do kin, více než na tradiční návštěvníky multiplexů cílí na vnímavější festivalové publikum. To ale nemění nic na tom, že se potýká s naivitou, nudou i banalitami.

Pozorovat, bez velkých efektů a gest, takřka dokumentárním stylem snímat život rodiny, která se na čas rozděluje – rodiče se psem odjíždějí za vysněným oceánským dobrodružstvím, zatímco dvojice teenagerů zůstává doma ve městě. Rodinný film skládá svůj příběh často jen zvukem doprovázenými záběry, symbolickými obrazy, emocí.

Jenže i takový styl, a možná zejména ten, vyžaduje mistra či vizionáře, jímž slovínský režisér Olmo Omerzu zatím není – jeho snímek zůstal v kategorii studentského filmu FAMU, kterou před pěti lety dostudoval.

Zápletka jak z televize

Jeho snímek se snaží o obrazovou hravost, dostat emoci z výtvarně či kompozičně

zajímavých záběrů, pozapomíná však při tom na obsah. Dlouhé záběry s sebou nenesou tolik emocí či významů, aby nenedily a kromě formy nabízely něco víc. Častěji vrší pocity bezradnosti, aniž by se svým hrdinům dostávaly takřikajíc pod kůži.

Po zdoluhavé hodině sice přichází zásadní zvrat v podobě nečekané nemoci syna a následného odhalení rodinného kostlivce, i tady ale nakonec čeká zklamání, když očekávaná geniální zápletková rychle padá do kategorie několikrát odvyprávěné „senzace“ z průměrné televizní série.

Studentsky banální jsou často i poselství, která Rodinný film přináší – ať již jde o dávky optimismu v podobě přeživšího psa na pláži, zejména v druhé polovině v nesnesitelně

natahovaných záběrech, nebo demonstrace partnerské odcizenosti. K nim se přidávají klisé, v nichž například domácí svoboda znamená především paření her a záškoláctví.

Dobré výkony, ale...

Jedinou věcí, o kterou se Rodinný film nakonec může opřít, jsou herci. Zejména filmoví sourozenci Jenověfa Boková a Daniel Kadlec a Karel Roden v roli jejich otce dávají alespoň na chvíli vědět, že patří mezi hereckou špičku, respektive že v Kadlecovi dřímá dobrý potenciál.

Na filmový zážitek je to ale málo. Stylem má Rodinný film ze snímků poslední doby asi nejbliže k oceňovanému Fair Play. Škoda, že se mu nedokázal víc přiblížit i kvalitním scénářem. ■

hodnocení

RODINNÝ FILM

ČR, 90 MIN. / REŽIE – OLMO OMERZU
HRAJÍ – KAREL RODEN, VANDA HYBNEROVÁ, JENOVĚFA BOKOVÁ, DANIEL KADLEC, MARTIN PECHLÁT, ELIŠKA KŘENKOVÁ
V KINECH OD 18. ÚNORA

40 %

••• Budova měla červenou fasádu a stála v těsné blízkosti Nyhavnského kanálu. Ze strmé střechy z pálených tašek pokrytých černým mechem trčely vikýře a vysoko u hřebene byla plochá střešní okna. Ostatní domy v ulici měly nabílené zdi a kazetové dveře natřené tmavě šedou barvou. Naproti bydlel doktor Miller, kterému v noci volaly ženy, když náhle začaly rodit. Ulicí málokdy jezdila auta, protože byla slepá. Končila u Inderhavnu a byl v ní takový klid, že se v ní rozléhal i tichý dívčí výkřik.

„Potřebuji se zase dát do práce,“ řekl nakonec Einar. Nechtělo se mu dál pózovat v botách, jejichž cínové přezky se mu zadíraly do nártů.

„Takže si nechceš zkusit Anniny šaty?“

Když Greta vyřkla slovo šaty, Einar pocítil horko kolem žaludku. Hrud' se mu sevřela studem. „Nechci,“ odpověděl.

„Ani na pár minut?“ zeptala se Greta. „Potřebuji namalovat lem šatů nařasený na kolenu.“ Seděla vedle něho ve vyplétaném křesle a hladila mu lýtko v hedvábné punčošce. Její ruka na něho měla hypnotický účinek. Zavřel oči a vnímal pouze tichý škrábavý zvuk Gretiných nehtů na jemném materiálu.

Najednou se zarazila. „Ne, promiň,“ řekla. „Neměla jsem to po tobě chtít.“

Einar až teď uviděl, že dveře jasanového šatníku jsou otevřené a uvnitř visí Anniny šaty. Byly bílé a na manžetách rukávů a spodním lemu měly našité maličké korálky. Jedno okno v místnosti bylo prasklé a šaty se na ramínku zlehka pohupovaly v proudu vzduchu, který pronikal dovnitř. Něčím Einara přitahovaly. Líbil se mu matný lesk hedvábné látky, krajková náprsenka a nezapnuté háčky na rukávech, které připomínaly maličká otevřená ústa. Zatoužil se jich dotknout.

„Líbí se ti?“ otázala se Greta.

Kdyby odpověděl záporně, lhal by. Šaty se mu líbily. Pod kůží cítil slabé mravenčení.

„Tak si je jenom na pár minut oblékni.“ Greta s šaty přistoupila k Einarovi a přidržela je před ním.

David Ebershoff

DÁNSKÁ DÍVKA

VYCHÁZÍ V NAKLADATELSTVÍ DOMINO

376 STRAN, DOPORUČENÁ CENA 339 Kč

„Greto,“ začala, „co když...“

„Svlékni si košili,“ přerušila ho.

Poslechl ji.

„Co když...“

„A zavři oči,“ vybídla ho.

Opět poslechl.

Připadalo mu necudné stát před svou ženou bez košile, i když měl zavřené oči. Jako by ho přistihla při něčem, co slíbil již nedělat. Nebylo to jako podvádění, spíš jako by se vrátil k zlovyku, se kterým přestal a dal jí na to své slovo. Například že nebude

Soutěž o knihu Dánská dívka

Chcete si knihu přečíst celou?

Odpovězte na soutěžní otázku a vyhrajte jeden z pěti výtisků.

Jak se jmenuje hlavní hrdina knihy Dánská dívka?

- A) Felix
- B) Christian
- C) Einar

Odpověď zadejte do příslušného formuláře na www.cdprovas.cz do 18. února.

v barech v Christianshavnu pít kmínku, jíst v posteli karbanátky ani prohlížet si karty se semišovou rubovou stranou a obrázky dívek na líci. Koupil si je jednou odpoledne, když mu bylo smutno.

„Kalhoty také,“ dodala Greta. Napřáhla k němu ruku a zdvořile odvrátila hlavu. V ložnici bylo otevřené okno a do obývacího pokoje proudil svěží vzduch páchnoucí rybinou. Einarovi naskočila husí kůže.

Rychle si přetáhl šaty přes hlavu a upravil si je přes rozkrok. Potil se v podpažích a v křži. Nejradší by v horku zavřel oči a vrátil se do dětství, kdy to, co mu visí mezi nohama, bylo malé a nepoužitelné.

Greta jenom řekla: „To je dobré.“ Vzala štětec a začala se jím dotýkat plátna. Přimhouřila modré oči, jako by se dívala na cosi na špičce svého nosu.

Einar se cítil zvláště malátný. Stál na lakovaném kufru, na tělo mu dopadalo sluneční světlo a vzduch páchl po slanečcích. Kromě rukávů mu šaty byly všude velké. Zalévalo ho teplo. Bylo mu, jako by se v létě nořil do moře. Liška honila hraboše a Einarovi v hlavě zazněl vzdálený hlas – zaslechl tichý výkřik vyděšené dívky.

Z anglického originálu přeložila Hana Čapková

autor

David Ebershoff (47)

Rodák z kalifornské Pasadeny je autorem čtyř knih, které byly přeloženy do třiaadvaceti jazyků, dvakrát se objevil na výročním seznamu nejvlivnějších lidí, který sestavuje časopis Out a kromě literární tvorby vyučuje tvůrčí psaní v absolventském programu Kolumbijské univerzity, mnoho let také pracuje jako redaktor v nakladatelství Random House. Podle jeho prvotiny Dánská dívka byl natočen stejnojmenný film, který je nyní v kinech. Vypráví skutečný příběh malíře Einara Wegenera, který si jednoho dne uvědomí, že je ve skutečnosti ženou v mužském těle. Zatouží po změně pohlaví, ovšem ve dvacátých letech minulého století ho to bude stát plno sil – lidé jako on spíše než na operačním sále obvykle končí v ústavech pro choromyslné...

CESTOVÁNÍ PO KRAJÍCH ČR

Foto: Libor Sváček

PLZEŇSKÝ

Podlouhlému náměstí Míru v Domažlicích dominuje válcovitá městská věž, přilehlá k arciděkanskému kostelu Narození Panny Marie. Bývalá hláska, vysoká 56 metrů, se odchyluje od své osy o více než půl metru, a proto bývá také označována za „domažlickou šikmou věž“. Bydleli v ní se svými rodinami pověžní či ponocní, kteří hlídali město před nebezpečím požáru nebo vpádu nepřátel. K ohlášení důležitých událostí sloužily zvony, jež dodnes svolávají k nedělní mši nebo se rozevzví při městských slavnostech. Věž je přístupná od května do října, kdy lze vystoupat po 194 schodech do jejího ochozu a kochat se pohledem na město a jeho okolí z ptačí perspektivy. Ale i v zimě se vyplatí zavítat do Domažlic. A to nejen na vynikající chodské koláče s tvarohovou, makovou a povidlovou náplní, rozinkami a mandlemi, které koupíte v místních cukrárnách a pekárnách. Navštívit můžete Chodský hrad (do března otevřeno od pondělí do pátku) a prohlédnout si v něm zajímavé muzejní expozice.

Nová multimediální expozice v katakombách a unikátní výstava historického skla světoznámé firmy Lötz v Pavilonu skla – to jsou hlavní turistická lákadla města Klatovy, která si můžete přijet prohlédnout i v zimě.

NA VÝLET DO KLATOV

za mumii a skleněnou krásou

Text: Tomáš Rezek/Foto: archiv města Klatovy, Klatovské katakomby, z. s.

Klatovy patří mezi nejmalebnější města na západě Čech. Mohou za to historické památky, soustředěné kolem náměstí Míru. Zájem budí hlavně kostel Neposkvrněného početí Panny Marie a sv. Ignáce, postavený jezuiti v druhé polovině 17. století, a to nejen kvůli bohatě vyzdobenému interiéru. V jeho sklepních prostorách se nacházejí unikátní katakomby, do nichž se pohřbívali příslušníci jezuitského řádu a také majetní sympatizanti Tovaryšstva Ježíšova. Poslední místo odpočinku tu v letech 1676 až 1783 našlo přes dvě stě nebožtíků. Těla byla uložena v dubových rakvích na hoblinách obklopena chmelem. Díky důmyslnému systému větrání, kterým se v katakombách udržovala malá vlhkost a optimální teplota, došlo k vysušení a zakonzervování těl. Ve 30. letech minulého století byly při opravách kostela zasypany větrací kanály a většina mumii se rozpadla. Do dnešních dnů se zachovalo 38 mumifikovaných ostatků.

Mumie v nové expozici

Už jste v klatovských katakombách byli? Pokud to bylo před více než pěti lety, přijďte znovu.

V listopadu 2011 byla totiž slavnostně otevřena nová expozice s multimediálními prvky, která je přístupná po celý rok. V působivě osvětlených prostorách kostelních krypt a jezuitského gymnázia jsou vystaveny dobové listiny, historické předměty a modely staveb doplněné texty, z nichž se dozvíte řadu zajímavostí o působení jezuitů v Klatovech v období baroka. Zájemci mohou zhlédnout i dokumentární filmy. K novým atrakcím klatovských katakomb patří hrobka Koců z Dobrše, cisterna na vodu nebo systém spouštění rakve do původně nepřístupných krypt. Tahákem expozice jsou nicméně stále mumifikovaná těla, u nichž nechybí seznam pochovaných a plánek původního větrání. Do konce března jsou katakomby přístupné ve všední dny od 11 do 16:30 hod., o víkendech od 9 do 17 hod. V letní sezoně (tj. od dubna do října) je otevřeno denně od 9 do 18 hod.

spojení

Vlakem do Klatov

První vlak s cestujícími přijel do Klatov 20. září roku 1876, kdy byla zprovozněna trať z Plzně do Nýrska. Dnes se do bývalého královského města můžete svést po kolejích nejen z Plzně. Z Domažlic vás do Klatov dopraví osobní vlaky, z Prahy, Berouna či Rokycan i přímé rychlíky vyšší kvality. Spojení, které bude nejvíce vyhovovat vašim výletním plánům, si snadno vyhledáte na www.cd.cz/spojeni. Nejvýhodnější jízdenku vám nabídne e-Shop ČD (www.cd.cz/eshop). Pokud pojedete do Klatov z Prahy, můžete si koupit **Včasnou jízdenku Česko**. V nabídce je ve třech cenových úrovních (od 139 Kč, s In Kartou od 119 Kč) a čím dříve si ji koupíte, tím více ušetříte.

Za poklady Pavilonu skla

V zimní sezoně si můžete koupit kombinovanou vstupenku (plné vstupné za 120 Kč, děti a senioři 60 Kč, rodinné 300 Kč), s níž lze kromě katekomb navštívit také klatovský Pavilon skla – PASK. Ten se nachází v zahradě u Vlastivědného muzea dr. Hostaše. Už samotná budova pavilonu, postavená v 60. letech minulého století v tzv. brusselském stylu, stojí za povšimnutí. Před dvěma lety byla citlivě a vkusně opravena,

což dosvědčuje i první cena v celostátní soutěži Grand Prix architektů – Národní cena za architekturu 2015 v kategorii rekonstrukce. Jak už název pavilonu napovídá, uvnitř najdete kolekci skla. A ne ledajakého. Jde o druhou největší evropskou veřejně přístupnou sbírku skla světoznámé

šumavské firmy Lötzt, jejíž výrobky patří k tomu nejlepšímu, co kdy ve světovém sklářství vzniklo. Ve vitrínách, jež se elegantně vlní podél stěn, je vystaveno na 600 skleněných předmětů, které pocházejí z nejslavnějšího období firmy, tedy z doby od 80. let 19. století do 20. let 20. století.

Láska k šumavskému sklu

Většina vystaveného skla šumavské firmy Lötzt je majetkem rakouského sběratele, jenž se rozhodl svou bohatou sbírku ukázat veřejnosti. Jde o jedinečnou přehlídku tvarů, barev a dekorů, vyvolávající obdiv k umu a fantazii starých mistrů sklářů a výtvarníků, kteří vše zvládli bez technických vymožeností moderní doby. Z vystavených exponátů upoutají například duhovaná, kovově lesklá secesní skla se vzory inspirovanými přírodními motivy, misky a svícny z uranového skla, jež si každý může zkusit nasvítit a pozorovat fascinující světelné proměny, nebo třeba tango skla s výraznými a ostře kontrastními barvami. Na výstavě nechybějí ani funkční lustry a lampy. Do konce března je v Pavilonu skla k vidění také výstava Sklo z Annína (tak trochu jinak), uspořádaná u příležitosti 220. výročí založení sklárny, kterou provozovala po určitou dobu i firma Lötzt. Otevřeno je denně od 11 do 16:30 hod., od dubna pak denně od 9 do 17 hod. ■

5 NEJ města Klatovy

1 Nejvyšší stavbou historického centra je 81 metrů vysoká Černá věž, postavená v letech 1547 až 1557. Z jejího ochozu v pátém patře je pěkný výhled na město i na vzdálené vrcholky Šumavy.

2 Nejvýznamnější stavební památkou jezuitského řádu, který působil v Klatovech v letech 1636 až 1773, se stal barokní kostel Neposkvrněného početí Panny Marie a svatého Ignáce.

3 Nejvyhledávanější turistická atrakce města – klatovské katakomby s mumifikovanými těly – se od roku 2011 může návštěvníkům pochlubit novou expozicí s multimediálními prvky.

4 Nejzachovalejší historickou památkou svého druhu nejen u nás je barokní lékárna U Bílého jednořezce na klatovském náměstí Míru. Většina mobiliáře pochází ze začátku 18. století.

5 Nejkomplexnější sbírku skla světoznámé firmy Lötzt najdeme v nedávno zrekonstruovaném Pavilonu skla. Představuje největší škálu tvarů a dekorů, jaké kdy firma Lötzt vyráběla.

Způsob, jakým jezuité v Klatovech mumifikovali těla zemřelých, byl unikátní.

Velký Roklan

Malý Roklan

Poledník

Ždánidla

Debrník

ROZHLÉDNI SE PO KRAJI

Prácheňsko jako na dlani

Cílem našeho putování bude nepříliš známá rozhledna v Chanovicích, obci nacházející se v severní části mikroregionu Prácheňsko. Ačkoli obec nemá přímé železniční spojení, pro průměrně zdatného výletníka nemůže být sedmikilometrová túra z Jetenovic ležících na trati Plzeň – Horažďovice žádnou překážkou.

Michal Málek

Z jetenovické zastávky vede do Chanovic zeleně značená turistická stezka. V samotných Chanovicích, o nichž první zmínky pocházejí z roku 1352, čeká na turisty hned několik zajímavých cílů. Nejlepší je začít zdejší putování v informačním centru, které se nachází v barokním zámku, přestavěném v 18. století z původní tvrze. Součástí objektu je i expozice šumavských lidových řemesel a místní škola. Od zámeckého areálu již návštěvníky povede více než dva kilometry dlouhá naučná stezka pojmenovaná Příroda a lesy Pošumaví.

Chlum

Výška: 609 m n. m.

Výhled: Prácheňsko, Šumava, Český les, Brdy, Písek, Blatná

Vrchol: zděná rozhledna s dřevěným vyhlídkovým ochozem

Nejbližší žst.: Jetenovice

Výstup: snadný

Na nejvyšším místě stezky byla nedávno vybudovaná rozhledna z betonových spárovaných cihel. K její výstavbě kromě příspěví obce pomohl i místní spolek prodejem pohlednic s vyobrazením budoucí stavby. Ty dodnes fungují jako vstupenky. Na vrchol 28 metrů vysoké rozhledny se vyšplháte po 136 schodech. Až je zdoláte, čeká vás výhled plně vystihující motto celé stavby – Prácheňsko jako na dlani. Kromě něj se za příznivých klimatických podmínek můžete kochat úchvatným panoramatem šumavských velikánů, táhnoucím se od Lipna až po navazující Český les. Z druhé strany

Foto poskytla obec Chanovice

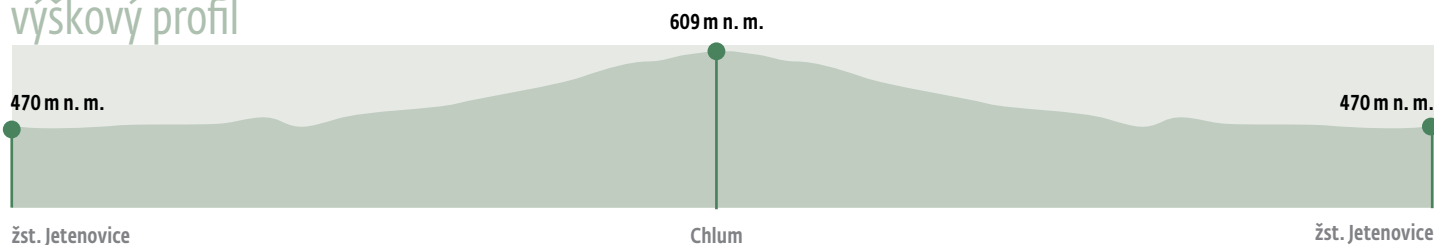
Polom

Velký Javor

Pancíř

výškový profil

je možné dohlédnout až k brdskému pohoří s vrcholem Třemšínem. Rozhledna má otevřeno tradičně od května do října, ale po předchozí domluvě je možné si při minimálním počtu pěti osob objednat návštěvu i mimo turistickou sezonu.

Pokud se vám z dalekých rozhledů zatoučí hlava, můžete po návštěvě rozhledny pokračovat s pevnou půdou pod nohama na konec naučené stezky, kde se nachází skanzen. První myšlenky na jeho zbudování datují místní muzejníci do roku 1895, k samotné výstavbě však došlo až o sto let

později. Díky dobrovolnické práci mladých lidí z Plzeňska se dnes veřejnosti prezentuje zdejší architektura lidových staveb. Mezi nejstarší exponáty patří měčínská kolna, jejíž trámy byly káceny v letech 1613–1618.

Součástí naučné stezky jsou i tři odpočívadla, na kterých je možné postupně nabrat síly pro zpáteční cestu na vlak. Pokud se rozhodnete vydat na kole a nechcete se vracet stejnou cestou, můžete z Chanovic pokračovat dále cyklotrasou do 9 km vzdálených Kasejovic, ležících na trati Nepomuk – Blatná. ■

spojení

Vlakem do Jetenovic

Z Plzně osobním vlakem za 1 hodinu

Z Českých Budějovic rychlíkem a osobním vlakem s přestupem v Horažďovicích za 1 hodinu a 45 minut

Z Prahy rychlíkem vyšší kvality a osobním vlakem s přestupem v Plzni za 2 hodiny a 56 minut

Z okna vlaku v Plzeňském kraji

Rotunda sv. Petra a Pavla

← → Plzeň-Koterov – Starý Plzenec

I když byla mnohokrát přestavována, je rotunda sv. Petra a Pavla ve Starém Plzenci, postavená v druhé polovině 10. století, nejstarší celistvě dochovanou architektonickou památkou tohoto typu na našem území. Přitom nechybělo moc a byla zbořena podle císařského nařízení z roku 1785. Naštěstí se uplatnila jako skladiště střelného prachu. V roce 1975 došlo k její generální opravě. Přístupná je od května do října vždy první sobotu v měsíci.

8
km

Karlskrone neboli Radyně

← → Starý Plzenec – Štáhlavy

Královský hrad Radyně byl postaven v letech 1356 až 1361 za vlády Karla IV. Na počest císaře dostal jméno Karlskrone (Karlova Koruna). Tento název se však neujal a po smrti Otce vlasti se vžil pojmenování podle jména kopce, na němž byl hrad vybudován. V polovině 16. století hrad vyhořel a od roku 1558 je uváděn jako pustý. Dnes se o zříceninu stará K-Centrum Starý Plzenec a konají se na ní prohlídky se skřetem Radoušem.

10
km

Lovecký zámek Kozel

← → Štáhlavy – Nezvěstice

K nevyhledávanějším památkám na Plzeňsku patří klasicistní zámek Kozel. Nechal ho postavit Jan Vojtěch Černín, nejvyšší královský lovčí, na konci 18. století, aby mu a jeho hostům poskytoval zázemí při pořádání lovů v okolních lesích. Zámek lze navštívit od dubna do října. Prohlídka trvá zhruba 45 minut a je bezbariérová, takže ji hravě zvládnete i s dětmi. Do zámku s vámi mohou dokonce i domácí mazlíčci, tedy pokud je budete mít v přepravce.

13
km

Z Plzně do Horažďovic KRAJINOU PLNOU PAMÁTEK

Cesta ubíhá lépe, když je z okna vlaku na co se dívat. O poutavé scénérie není nouze mezi Plzní a Horažďovicemi předměstím. Koleje vedou krajinou lemovanou zalesněnými kopci, v níž jsou jako drahokamy vysázeny zajímavé památky.

Text: Tomáš Rezek

Až pojedete vlakem z plzeňského hlavního nádraží do Horažďovic předměstí, dost možná si řeknete: A přeci je u nás pěkně. U Blovic sice projedete i kolem nevzhledných průmyslových budov a paneláků, to jsou ale jen výjimky. Jinak se můžete kochat pohledem na zvlněnou krajinu, v níž se to hemží turistic-

kými lákadly. Už u zastávky Plzeň-Koterov se ukáže dominanta Plzeňska – královský hrad Radyně. Pokud si ho nevšimnete, nevádí. Ještě lepší výhled se vám na něj naskytne u Starého Plzence. Hrad není jedinou památkou, kterou lze u Starého Plzence zahlédnout z okna vlaku. K dalším patří třeba kostel Narození Panny Marie nebo rotunda sv. Petra a Pavla. Nejvýznamnější pamětihodnosti

města propojuje Naučná staroplzenecká stezka (10 km). U Štáhlav můžete spatřit lovecký zámek Kozel. Myslivecké posedy v okolí trati potvrzují, že se lovné zvěři v tomto regionu stále daří. Nejmalebnější sakrální stavbou se chlubí Žďár, který je částí obce Ždírec. Kostel sv. Václava stojí na mírném návrší a vypadá jako vystřižený z obrázků Josefa Lady. U Nepomuku jistě nepřehlédnete zámek

Malebná žďárecká svatyně

← → Blovice – Ždírec u Plzně

Snad jen kostel v Hrusicích z obrazů Josefa Lady mu může konkurovat. Tak idylicky působí kostel sv. Václava ve Žďáru, části obce Ždírec. Současný vzhled získal klasicistní přestavbou v roce 1815. Při opravě kostela roku 1932 byly v presbytáři (kněžišti) odkryty fresky se svatováclavskou legendou z poloviny 14. století. Sv. Václav je na nich vyobrazen jako světec a rytíř a nechybějí ani výjevy z jeho zavraždění ve Staré Boleslavi.

27
km

Bašta Černých baronů

← → Nepomuk – Mileč

Dnešní podobu získal zámek Zelená Hora ve druhé polovině 19. století, kdy se stal hlavním letním sídlem kněžny Vilemíny Auerspergové. Zámek hostil panovníky, byla v něm nalezena možná nejstarší český psaná listina Rukopis zelenohorský a podle pověsti na něm ukrývali svatováclavskou korunu. Současníkům je však znám především díky zfilmovanému románu Miloslava Švandrlíka Černí baroni. Prohlídky zámku se konají pouze výjimečně.

36
km

Kolem Kovčinského rybníka

← → Kovčín – Pačejov

Více než stohektarový Kovčinský rybník je největším v západních Čechách. Založen byl v letech 1614 až 1615 a říkalo se mu také Kvášňovský nebo Kozčínský. Rybník slouží k chovu ryb a při pravidelných výloveh uváznou v sítích nejen tradiční kapři, ale i candáti nebo amuři. Kovčinský rybník je rovněž jednou ze dvou lokalit, kde na území Plzeňského kraje hnízdí racek chechtavý. Z toho důvodu byla jeho část prohlášena za chráněnou oblast.

44
km

Zelená Hora, který vévodí stejnojmennému vrchu. Proslul jako místo nálezu Rukopis zelenohorského nebo působiště Švandrlíkových Černých baronů. Na zbývajícím úseku trati upoutají především rybníky. Největšímu z nich – Kovčinskému rybníku – patří co do velikosti primát v celých západních Čechách. ■

TIP

Z plzeňského hlavního nádraží se do stanice Horažďovice předměstí můžete svést rychlíkem. Pokud se ale rádi díváte z okna vlaku a pozorujete okolní krajinu, jeďte některým z osobních vlaků. Jsou sice pomalejší, ale zato vám v nich neunikne žádná ze zajímavostí na trati. Dáváte-li přednost neomezenému cestování a chcete vystoupit z vlaku tam, kde se vám to zalíbí, pak vám doporučíme například **Celodenní jízdenku**. S ní můžete během jednoho dne – a to ve všední den i o víkend – uskutečnit libovolný počet jízd vlakem. České dráhy tuto síťovou jízdenku prodávají s platností po celé republice (za 579 Kč) nebo levnější varianty platné v rámci vámi vybraného kraje (třeba Celodenní jízdenka region Plzeňský stojí 179 Kč). Více informací najdete na www.cd.cz (Vlakem po ČR – Jízdenka).

Hledáte tip na výlet nejen v Plzeňském kraji?
www.cd.cz/zazitky

V Plzni vystavují skvosty barokního umění

Vznešenost & zbožnost. Tak se jmenuje výstava barokního umění Plzeňského kraje z období od počátku 17. do druhé poloviny 18. století. Prohlédnout si ji můžete v plzeňských Masných krámech do 20. března.

Výstava Vznešenost & zbožnost je první souhrnnou prezentací barokního výtvarného umění západočeského regionu. Návštěvníci mají jedinečnou možnost spatřit špičková díla předních tvůrců českého baroka. Představení jsou hlavní objednavatelé uměleckých zakázek, jakými byly kláštery, šlechta a královská města. Zvláštní pozornost je věnována významným církevním patronům umění v čele s plským opatem Evženem Tytlem či šlechtickým rodům Lažanských, Kokořovských a Vrtbů. Na výstavním projektu se podíleli přední čeští kunsthistorici a podařilo se pro něj zajistit takové umělecké skvosty, jakými jsou želvovinový oltář z Plas, kompletní soubor Widemanno-vých preciózních alabastrů vytesaných pro hraběte Jana Josefa mladšího z Vrtby, Brandlův nádherný Křest Krista z hlavního oltáře farního kostela sv. Jana Křtitele v Manětíně či oltářní obraz od Jana Kryštofa Lišky pro farní kostel sv. Václava v Plasích, dlouhá léta považovaný za ztracený. Za zmínku stojí také portrét opata Maura Fintzguha, stavebníka chrámu v Kladrubech, jehož podoba nebyla dosud známa. Na výstavu se do plzeňských Masných krámů můžete vypravit každý den kromě pondělí od 10 do 18 hodin. Pokud máte zájem o zasvěcený výklad, komentované prohlídky se konají jednou za dva týdny vždy v sobotu v 15 hodin (6. a 20. února a 5. a 19. března). Součástí doprovodného programu jsou také přednášky spojené s exkurzí po výstavě (10., 17. a 24. února a 9. a 16. března vždy od 17 hodin).

Nejbližší železniční stanice:
Plzeň hl. n.

VLAKEM ZA ZÁŽITKY

Za hudebním zážitkem do Skutče

Od 28. února do 8. května se koná další ročník Tomáškovy a Novákovy hudební Skutče. Festival nabídne opět řadu úžasných a lákavých titulů i protagonistů. Jeden z programových vrcholů je připraven hned na slavnostní zahájení – cyklus symfonických básní Bedřicha Smetany Má vlast v podání Symfonického orchestru Českého rozhlasu. Slezské divadlo v Opavě se na festivalu bude prezentovat inscenací opery L. Janáčka Její pastorkyňa, která získala titul Opera roku 2015. Milovníci muzikálů se mohou těšit na představení Edith – vrabčák z předměstí s Radkou Fišarovou.

Nejbližší železniční stanice:
Skuteč

Zimní prohlídky města Mikulov

Mikulov je jedno z nejkrásnějších měst na jihu Moravy. Místní turistické informační centrum pořádá do konce března zimní prohlídky historického centra se šálkem svařeného vína. Průvodce vás seznámí s historií města, zavede vás do zámeckého sklepení s obřím sudem, do Dietrichsteinské hrobky nebo vás provede židovskou čtvrtí. Prohlídky, jejichž rezervaci je potřeba provést alespoň dva dny předem, jsou určeny hlavně pro skupiny 15 a více turistů. Cestování větších skupin (šest a více osob) vlakem se také vyplatí objednat a to alespoň tři dny před jízdou. Více informací na www.cd.cz/skupina.

Nejbližší železniční stanice:
Mikulov na Moravě

Na Ďáblu bibli se slevou

V Letohrádku Mitrovských v Brně si od 3. února do 3. dubna můžete prohlédnout výstavu na téma kniha v rozličných podobách. Ústředním exponátem její historické části se stala mistrovská maketa Ďáblu bible. Maketa je dílem předního českého uměleckého křihaře Jiřího Fogla ze Žamberka a rozměrově i váhově odpovídá originálu. Kromě makety bible, která je nazývána Knihou knih a ve středověku byla považována za osmý div světa, na výstavě uvidíte i další knižní unikáty včetně obřích leporela Dějiny udatného národa českého. Po předložení jízdenky ČD do Brna, získáte slevu 20 % na vstupné.

Nejbližší železniční stanice:
Brno hl. n.

MINIPIVOVARY

Foto: e Czechian Design / Dreamstime.com

Kde se pivo vaří, tam se dobře daří...

Žádný jiný region není spojen s pivem tak jako Plzeňský kraj. Plzeňské pivo se stalo pojmem po celém světě. V Chodové Plané navíc vznikly naše první pivní lázně. Kromě velkých pivovarů vaří zlatavý mok v tomto západočeském kraji také řada malých pivovarů. Představujeme dva minipivovary, v nichž hledí více na kvalitu než na kvantitu a k nimž se snadno dopravíte vlakem.

V Dobřanech mají pivaři z čeho vybírat

Tradice pivovarnictví v Dobřanech začala roku 1378, kdy bylo městu uděleno právo várečné. Původní pivovar se nacházel v Pivovarské ulici. V roce 1872 byl založen nový pivovar za řekou Radbuzou, v němž se vařilo pivo až do roku 1950. Od roku 1998 se Dobřany mohou opět pochlubit svým vlastním zlatavým mokem – z restauračního pivovaru Modrá hvězda. Nefiltrovaná piva se v něm připravují proslulou českou technologií z tradičních surovin – sladu, chmele a vody. Kromě světlé výčepní desítky můžete ve stylové pivovarské restauraci ochutnat světlý ležák Dobřanskou hvězdu 12%, stejně pojmenovaný tmavý speciál 14%, svrchní speciál DPH neboli Dobřanské pivo hořké 15%, polotmavý speciál Dobřanského dragouna (16%) či světlý speciál Dobřanského sekáče (17%). V nabídce je také pšeničný Dobřanský ležák 11% nebo Dobřanský Svatý Vít, extra speciál 23%. Zájemci mohou absolvovat prohlídku varny a pivovarského sklepa spojenou s ochutnávkou piv. A pokud vám vyhládne, určitě si vyberete i z jídelního lístku.

K restauračnímu pivovaru Modrá hvězda na náměstí T. G. M. vás od dobřanského nádraží dovede zelená turistická značka (cca 1 km).

- pivovarskou restauraci se zahradou
- speciality staročeské kuchyně
- prodej pivní kosmetiky
- prohlídku varny a pivovarského sklepa s ochutnávkou piv

Co kromě piva oceníte?

- pivnici ve stylu 30. let minulého století
- unikátní varnu zabudovanou v kachlových kamnech
- pestrý jídelní lístek
- možnost ubytování

V čem je plzeňský pivovar Groll unikátní?

První várku piva uvařili v zrekonstruovaném Lautensackovském domě v Plzni 14. prosince 2007. Nový pivovar dostal jméno podle bavorského sládky, který je považován za otce tzv. plzeňského typu piva – Groll. Piva v něm připravují podle původní receptury a tradičním způsobem. Unikátní jsou měděné varné kotle vsazené do kachlových kamen, v nichž se pivo vaří. Prohlédnout si je můžete v prvním patře domu v pivovarské restauraci, kde vytvářejí jedinečnou atmosféru. Chloubou pivovaru je také devět ležáckých vysmolených dubových sudů o objemu 450 litrů, v nichž pivo zraje přirozenou cestou. A jaká nepasterovaná a nefiltrovaná piva můžete ochutnat? V minipivovaru Groll vaří světlý ležák Lotr 11%, světlý prémiový ležák Groll 12% a polotmavý ležák Kapr 14%. O jejich kvalitě svědčí i ocenění z pivních soutěží. Poseďte můžete nejen v restauraci v prvním patře, ale také v bezbariérové pivnici v přízemí a v létě i na venkovní terase. Na jídelním lístku najdete jak českou klasiku včetně svíčkové a guláše, tak i speciality ze všech druhů mas a nechybějí ani chuťovky k pivu.

Od plzeňského hlavního nádraží se vydejte Šumavskou ulicí vlevo, pak vpravo do Nádražní ulice, k Plzeňskému prazdroji, přes řeku a kolem Štruncových sadů a parkovacího domu Rychtářka do Truhlářské ulice (cca 1,5 km).

ze slovníku pivaře

Mladina

Jde o cukernatý meziprodukt první fáze procesu výroby piva. Vzniká vařením sladiny s chmelovými produkty ve varném kotli. Po zchlazení na požadovanou zákvasnou teplotu a provzdušnění se do mladiny přidávají pivovarské kvasnice. Kvasinky pak mění cukerné látky na alkohol a oxid uhličitý.

Dobrá kobliha by měla být nadýchaná jako pířko, zlatá na povrchu a se světlým kroužkem kolem dokola, sladká a třeba i naplněná zavařeninou.

MASOPUSTNÍ KOBLIHY

Český lid se odjakživa v období masopustu bujaře bavil. Všechno to vždy vrcholilo ve třech masopustních dnech: v masopustní neděli, pondělí a úterý. Někdy však oslavy začínaly už na tučný čtvrtek. Nesměly u nich chybět symbolické masky včetně medvěda, masité pochoutky, pálenka a taky nejružnější koblihy a šišky. Místo slavit masopust se dokonce říkalo jíst koblihy.

Vlastně to ani není zas tak dávno, co v našich krajích ještě koblihy patřily k masopustu stejně jako koláče k posvícení. Tak moc, že se – jak píše Marie Úlehlová-Til-schová – masopustu přezdívalo karneval z Koblihovic a slovo kobližný znamenalo labužnický až prostopášný. Včetně kobliž-

né ženy. Když se přiblíží konec masopustního období, německé i rakouské pekárny a obchody s potravinami zaplaví koblihy.

KOBLIHY JSOU NADÝCHANÉ JAKO VÁNEK. KDYŽ SE DO NICH POŘÁDNĚ ZAKOUSNETE, NA TVÁŘI VÁM SKONČÍ POPRAŠEK VANILKOVÉHO CUKRU.

Velké, zcela nepřehlédnutelné množství koblih. Jsou to koblihy nadýchané jako vánek a když se do nich pořádně zakousnete,

můžete se spolehnout, že vám na tváři skončí poprašek vanilkového cukru.

Tohle koblihové veselí u nás v Čechách, na Moravě i ve Slezsku dnes už trochu chybí. Kobližky si sice můžeme koupit po celý rok, ale rozhodně se nedá říct, že by jich koncem masopustu bylo nějak víc a byly všude. Na každém rohu, na každém stole, v každé kuchyni. Nemrzí vás to?

A tak se dnešním receptem pokouším přispět ke zvýšenému výskytu koblih. Pomůžete mi s tím? Vsadím se, že vám na zítřek žádná mísa koblih, se kterou by se daly provádět saturninovské kousky, nezbude. Vydařený masopust všem! ■

Florentýna

SUROVINY: ■ 500 g hladké mouky ■ 35 g droždí ■ 3 žloutky ■ 250 ml vlažného mléka ■ 50 g másla ■ 50 g cukru krupice ■ 3 lžičce rumu ■ špetka soli ■ trocha čerstvě nastrohané citronové kůry (nemusí být) ■ 1 litr oleje na smažení

1 Droždí rozetřete v malé misce se lžičkou cukru na tekutou kaši. Přilijte polovinu vlažného mléka, přisypte lžičku mouky, znovu vše promíchejte, zakryjte utěrkou nebo ubrouskem a nechte deset minut zpěnit na kvásek. Máslo rozetřete vařečkou, přidejte zbytek cukru a ještě pár minut míchejte, až vše zesvětlá a trochu nabude na objemu. Do máslové pěny přidejte žloutky, rum, osolte a ochutíte citronovou kůrou.

2 Mouku smíchejte s kváskem a utřeným máslem. Po částech přilévajte zbytek mléka a důkladně těsto několik minut propracujte vařečkou nebo v robotu, až dostanete hladké, nepřilíživé, sametově hebké a vláčné těsto, na kterém se občas vytvoří puchýřek ze vzduchových bublin. Mísu s těstem zakryjte a nechte 45-60 minut nakynout.

3 Vykynuté těsto vyklopte na moukou posypanou pracovní plochu. Válečkem rozválejte na placku silnou necelé 2 centimetry. Vykrájátek nebo obrácenou skleničkou vykrájejte z plátu kolečka trochu menší než dlaň. Zbylé těsto znovu vyválejte a zopakujte si vykrájování. Vykrájené kousky nechte na pomoučném podkladu, zakryté utěrkou, asi 20 minut podruhé kynout.

4 V kastrolu rozehejte olej, aby v něm koblihy mohly plavat, jinak se jim nevytvoří bílý prstýnek po obvodu. Do horkého oleje dejte horní stranou dolů pár vykynutých koblih, přiklopte poklicí a chvíli vyčkejte. Smažte jednu nebo dvě minuty, dokud na spodní straně kobližky nezezlátnou, pak odstraňte poklici, všechny koblihy otočte a – tentokrát už nepřikryté – dosmažte i po druhé straně.

5 Cukrářskou plničkou vstříknete do usmažených koblih zavařeninu. Pokud plničku nemáte, kobližky z boku něčím propíchnete a pevným sáčkem je snadno naplníte. Anebo můžete kobližky s náplní rovnou smažit, v tom případě vyválejte plát o něco tenčí, na polovinu vykrájených koleček dejte po lžičce zavařeniny a přiklopte zbývajícími kolečky. Velmi pečlivě přitiskněte okraje k sobě a nechte příslušnou dobu dokynout.

autorka

Jana Florentýna Zatloukalová

Je bývalá šéfkuchařka, spisovatelka, autorka kuchařského bestselleru Kuchařka pro dceru a volných pokračování (Hovory s řezníkem, Snídaně u Florentýny). Knihy jsou psány s pochopením pro naprosté začátečníky, vysvětlují, neobsahují nejasné pojmy, takže podle nich uvaříte skvělé jídlo hned napoprve. Každý čtvrtek si můžete přečíst nové rady a recepty do kuchyně na jejím autorském webu www.kucharkaprodceru.cz.

„Masopust držíme,
nic se nevadíme, pospolu:
proč bychom se hádali,
když jsme se tak shledali
poznovu?“

V dobrém jsme se sešli,
rádý jsme se našli pospolu:
dříve než se rozejdem,
ještě sobě připijem poznovu.“

(Z Plzeňska).

6 Hotové koblížky poprašte moučkovým cukrem, narovnejte je do mísy, svolějte jedlíky a společně je snězte ještě ten den. I Saturnin přece dobře věděl, že druhý den se hodí nanejvýš jako uspokojivý materiál pro disciplínu hod koblíhou na kohokoli.

STŘEDNĚ TĚŽKĚ

120

minut

ZA ZÁŽITKEM DO PIVOVARU

Přijďte za zážitky do pivovaru!
Navštivte školu čepování,
kterou vás provede pivovarský odborník,
a odhalte tajemství správně načepovaného piva.

Škola čepování Pilsner Urquell
Plzeň

Párty v pivovaru Gambrinus
Plzeň

Kozlova škola čepování
Velké Popovice

Radegastova škola čepování
Nošovice

18+ POUZE PRO STARŠÍ 18 LET
www.napivosrozumem.cz

www.prazdrojvisit.cz

Soutěž

Zašlete nám vyluštěnou
tajenku a vyhrajte lístky na Titanic!

Správnou odpověď jednoduše zadejte
do formuláře na www.cdprovas.cz
do 18. února.

KŘÍŽOVKA

POMŮČKA: ATOM, IMU	OKRESNÍ NÁRODNÍ VÝBOR (ZKR.)	SOLMIZAČNÍ SLABIKA	1. ČÁST TAJENKY	◆	RÁMOVÉ PILY (SLANG.)	BURZOVNÍ PANIKA	ZEĎ	◆	RODIČKA	OLINA	MOŘSKÁ VYDRA	ZÁLUSK (ZASTAR.)	◆	SVINOUTI	ČÁSTEČNĚ	VYHYNULÝ NÁJEZDNÍK	
ODBOROVÉ SDRUŽENÍ ŽELEZNIČÁ- ŘŮ (ZKR.)					ZAKRSLÝ STROM (RIDČ.)			SILNÁ ČERNÁ KÁVA					JAMAIKÁ HUDBA				
BIBLICKÝ MOŘE- PLAVEC					ZÁMEZÍ			SARMAT					MOTOROVÝ UNIVERZÁLNÍ VOZÍK (ZKR.)				
3. ČÁST TAJENKY			A		RIVAL			ZNOJ					SYMETRÁLA CIZÍ ZNAČKA KOSMETIKY				
◆	VENKOVSKÉ OBCE	SEVEŘAN NENAKRESLIT				POLÉVKOVÝ KNEDLÍČEK					NEPROFE- SIONÁL						
VNIKNUTÍ						ZNAČKA ČISTIČHO PRAŠKU					ERUPTIVNÍ HVĚZDA				PŘISLUHOVAT	STAROVĚKÁ POČETNÍ POMŮČKA	
VIDINA												ŠKRABÁK U PLUHU					
DŮRAZNÝ ZÁPOR												KOVOVÝ PRVEK					
◆	PLOŠNÁ MÍRA											◆	POBÍDKA	POPĚVEK			
	SMYČKY													PYSK			
ZNAČKA PRAČÍHO PRAŠKU													RÝŽOVÁ PÁLENKA				
VADA													KOSTRA HLAVY (KNIŽNĚ)			LÉKAŘSKÉ TRUBICE	
OZNAČENÍ VÝROBKŮ Z HLINÍKU													EDÉM				
◆	CELNÍ KÓD OMÁNU												◆	AVŠAK	HEYERDAHLŮV VOR		
	TEMNOTA														NÁMĚT		
TVOJI													◆				
													EGYPTSKÝ BŮH SLUNCE				
													CHROUPAT				
KONEC ŠACHOVÉ HRY					DRUH SVETRU	ODVĚTOVÉ	LENÍK	◆	HLTAT	MÍSTO (OBEČNĚ)	CIRKULOVAT	MAŠTALE					
CYSTA MAZOVÉ ŽLÁZY (MEDIC.)								LÉKAŘSKÁ POSUDKOVÁ KOMISE (ZKR.)					ZN. MALÍŘ. NÁTĚRU ARMÁDA				
◆	AKVARIJNÍ RYBKA	NÁPLŇ TISKÁREN	TEN I ONEN JINAM (ZASTAR.)					TĚŽKÝ KOV						RUSKÁ ŘEKA			
														JUBILEJNÍ			
OSTROV PÁSU ATOLU								DRUH LESNÍ SOVY ZERO							PATŘÍČÍ EVĚ	OSAMOCENO	POUZDRO (Z FRANC.)
SLOVENSKY VĚTEV								2. ČÁST TAJENKY									
								DRUH GIBBONA									
VÝŠINUTÍ Z VĚTNÉ VAZBY (LINGV.)										OPOUŠTĚT LŮŽKO PŘEDLOŽKA							
AMERICKÁ ROCKOVÁ SKUPINA					NÁSEP				KRÁTKÉ KABÁTY							MEZINÁRODNÍ UNIE MATEMATIKŮ (ZKR.)	
ZKRATKA ODDĚLENÍ V NEMOCNICI					EPOCHA				RUSKÉ UKAZOVACÍ ZÁJIMENO							BIBLICKÝ MOŘEPLAVEC	

**Světová výstava Titanic
připlouvá do Prahy!**

10. února
2016 otevře
své brány
velkolepá
expozice
světové
výstavy
Titanic
v areálu
PVA EXPO
Praha
Letňany.

5 z Vás
vstoupí
na palubu
Titaniku
osobně
a seznámí
se s osudy
jeho
pasažérů.

Firma JVS GROUP věnuje výhercům 5 VIP vstupenek.
Otevřeno každý den od 9 do 20 hod až do 30. 6. 2016

A. Gide (1869 – 1951) – francouzský spisovatel:
Filozof odpovídá na vaši otázku tak, ...
... (dokončení v tajence).

Tajenka z minulého čísla:
Stáří začíná tehdy, když první řekneme:
Ještě nikdy jsem se necítil tak mladý.

2

FOTOSOUTĚŽ

VOLNÉ TÉMA

Vše o soutěži na www.cdprovas.cz/fotograficka-soutez

3

1

www.cdprovas.cz/fotograficka-soutez

1 Václav Koňářík, 18 let
Zamilovaní

3 Katka Gattnerová, 27 let
Láska

2 Eva Sloupská, 21 let
Lovec na lovu

RADŠÍ PŘÍLEŽITOST K SEZNÁMENÍ
NEŽ NUDU V AUTĚ!

Brothers & Sisters

INSIBLINGS

MHD nebo-li
„městská“

PATRIK, ZA PÁR... 14 LET

Čaute lidičky, tak zase po měsíci zpět a rovnou v MHD, to je nádhera! Protože jsem venkovan, školu mám za barákem, tak MHD tolik nejezdím, chodím pěšky, nebo si vozím prdelku s našima v autě. Víím ale, co se dá potkat za lidi, protože tam občas přeci jen zabloudím. Třeba si pamatuju, že první člověk, kterého jsem potkal ve vlaku, byla ženská s tunou make-upu na obličejí a celý čtyři zastávky, co jsem já jel, na mě s prominutím čuměla, jako když mě chce zabít. Úplně z ní šel strach a ani nevím, co jsem jí udělal. Další týpek pro změnu v autobuse: tepláky po kotníky, tričko po svý babičce z 50. let a ještě mu bylo dlouhý. Tak ten zase otravoval nějakou celkem hezkou holku natolik, že se to nelíbilo už ani řidičovi, zastavil a vyhodil ho. Strašná doba, bát se všude! Jednou, to jsem se vracel vlakem domů, se mi stala věc, že mě tam „klofla“ stejně stará holka jako já. Ani na jméno jsem se nestihnul zeptat, protože můj aktivní táta mě u vlaku vyzvedl ještě dřív, než jsem něco stihnul domluvit na pozdějc. Takže sice jsem pak v tý zimě nemusel jít pěšky čtvrt hodiny domů, ale tu holku už jsem nikdy neviděl. Nevím, jestli to třeba nebyla moje životní láska.

TERKA, TÁHNE MI NA... 17 LET

Já MHD nemusím a na rovinu – říkám jí „socka“. Do socky se počítá také samozřejmě vlak, který asi jako jediný shledávám poměrně pohodlný, i když jakékoli zpoždění mě dokáže naštvat. Nejvíc vytočená jsem, když těsně před mojí stanicí vlak zastaví a ohlásí 10 minut zpoždění kvůli předjíždění jiného vláčku. A nesnáším ranní vstávání na vlak, když musím jít asi tak 10 min pěšky na to blbý nádraží. A teď v zimě ještě ke všemu ve tmě. To je přeci každému pohodlnější sednout do auta, zatopit si hezky a vyrazit. Ale zase musím uznat, že všechna tahle doprava, kromě autobusů, se třeba ráno dost vyplatí, když nemusíte stát v žádné zácpě s autem, to taky není úplně příjemné. Navíc kdyby všichni ti lidé, co jezdí MHD, jezdili autama, to by byly asi gigantické zácpy. Takže jim vlastně děkuju. Shrnuła bych to tedy asi tak, že se těším, až někdy daleko v budoucnu budu mít auto!

Brothers
& Sisters

MRAKY NAD DEPEM

Kondenzační pruhy letadel

Díky rychlému proudění vzduchu kolem křídla ve vysokých výškách zůstávají na obloze po průletu letadel zářivé bílé záry. Většinou rychle mizí, ale pokud je vzduch dostatečně suchý, mohou vydržet i několik hodin a vytvořit oblačnost.

Volá dispečink

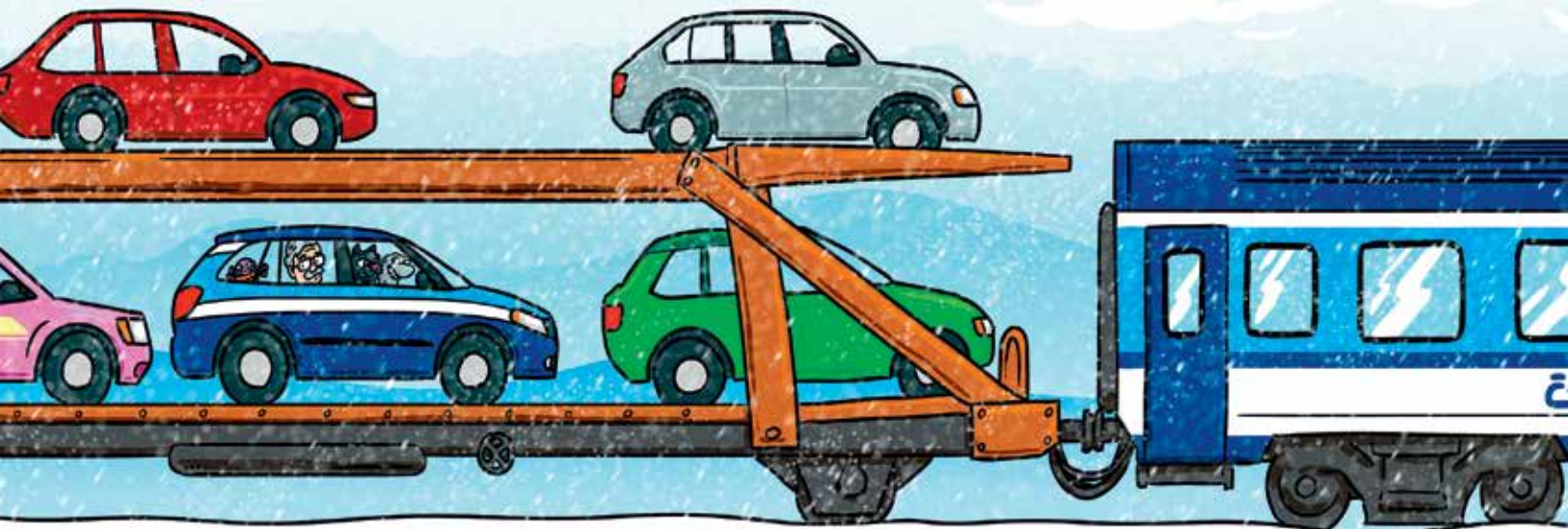
Na Ruzyni právě přistálo letadlo s profesorem Santou, zajedte pro něj a připravte nějakou místnost na přednášku s názvem Jak se připravit na globální ochlazení v depu. Když nebude žádná mimořádnost, přijdu taky.

V depu opět zavládl zmatek. Profesor Santa, to je přeci jen světová celebrita. Zatímco všechny statistiky a teploměry meteorologů potvrzovaly růst teplot po celé planetě, profesor Santa trval na tom, že se blíží velké ochlazení. Naposledy ve své knize Globální ochlazení postrašil vinaře z jižní Moravy, že je to jejich poslední sezona, a v létě se zase místo do plavek s předstihem oblékl do huňatého kožichu a šel se slunit do Podolí, čímž postrašil malé děti i nudisty. Všichni v depu tedy s napětím čekali, čím překvapí nyní.

Pavouček, Žralda a Sloník dostali za úkol profesora na letišti vyzvednout a po celou dobu jeho návštěvy v depu z něj nespustit oči, aby nepostrašil nevinné zaměstnance nebo snad nenapáchal nějaké škody. Nasedli do služební fabie a snažili se rychle dostat na Ruzyni. Bohužel trochu přituhlo, letos poprvé, silnice klouzaly, a začalo dokonce sněžit, takže dorazili pozdě. Profesor tam už nebyl. Když se vrátili do depa, vládl tam povyk, přednosta zvířátkům hned vynadal. „On stačil vypustit vodu ze všech vagonů, že prý nás čeká tuhá zima!!!“ Profesor Santa se zubil na

točně a sarkasticky poznamenal: „Ještě mi budete děkovat, že vám nepopraskaly nádrže u vagonů!!!“

A co se nestalo, zima zaútočila během několika hodin plnou silou. Jako kdyby Santa očaroval oblohu a uměl ono globální ochlazení skutečně vykouzlit. Mrzlo natolik, že popraskaly okenní tabule u stanoviště posunovačů i brýličky profesora Santy. Přednosta musel uznat, že kdyby profesor nevypustil vodu ze všech vagonů, popraskaly by jejich nádrže a nebylo by v čem vozit chudáky promrzlé cestující. Pořád lepší vagon bez vody než vlak bez vagonů. Ted už se na Santu nezlobil, dokonce ho pozval do své kanceláře a nabídl mu, že vypraví speciální autovlak, aby se dostal v pořádku domů. Kvůli hustému sněžení totiž nemohla na Ruzyni přistávat ani odlétat letadla a platilo ono oblíbené – LETADLA STOJÍ, VLAKY JEDOU.

KDYŽ MUŽI chtějí být nejkrásnější

Vydejte se s námi do země, kde karavany velbloudů putují vyprahlou pouští, kočovníci pasou svá stáda a lidé v poušti žijí jako za starých časů. Najdete tu nejkrásnější duny Sahary, starobylá pouštní města a oázy jakoby vystřížené z knihy pohádek Tisíc a jedna noc. Setkat se tu můžete i s příslušníky původních kmenů oslavujících mužskou krásu při rituálu Gerewol, do jehož organizace se snaží zasáhnout i vládní činitelé s cílem přilákat zahraniční turisty.

CESTOPIS

NIGER

Text a foto: Jan Grodza

Niger

Rozloha: 1 267 000 km²

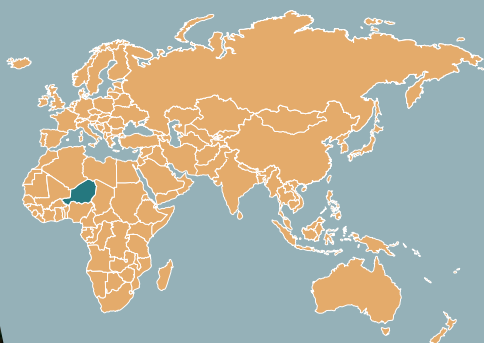
Hlavní město: Niamey

Počet obyvatel: 15 203 822

Měna: západoafrický frank

Úřední jazyk: francouzština

Nejvyšší bod: Mont Idoukal-n-Taghès (2022 m n. m.)

Přes uvedená lákadla o turistu v Nigeru těžko zavadíte. V současné době je totiž v této části Afriky poměrně nebezpečno. Jedním důvodem jsou neshody mezi Tuaregy a vládou, dalším teroristické skupiny, které operují v okolních zemích, a proto nelze od roku 2009 navštívit některé oblasti, převážně na severu a východě země.

Brána do pouště

První naší zastávkou na cestě je Zinder, město ležící na křižovatce dvou hlavních cest. Jedna vede přes Niger dále do Čadu a druhá z nigerijského města Kano do Agadezu na severu Nigeru. Zinder byl založen v 18. století, původně se jmenoval Damagaram a byl hlavním městem Nigeru do roku 1926. Město je v současnosti hlavně průmyslovým a zemědělským centrem. Za

návštěvu určitě stojí původní stará čtvrť, významná památka hauské architektury vyznačující se složitými ornamenty. Čtvrť dominuje sultánův palác, který lze navštívit a při troše štěstí a za určitý obnos si můžete domluvit i audienci se samotným sultánem. Absenci turistického ruchu poznáváme po chvíli i na vlastní kůži, ze tří hotelů je ve městě otevřen pouze jeden, ostatní musely kvůli nedostatku hostů zavřít.

Po třech dnech strávených v Zinderu pokračujeme dále na sever. Hojnost zelené vegetace pomalu mizí, teplota se zvyšuje a my vjíždíme do Agadezu, města ležícím na samém okraji Sahary, které je známé jako „Brána do pouště“. Už v 15. století se Agadez stal jedním z nejvýznamnějších obchodních uzlů na celém africkém

kontinentu a tím zůstal dodnes. Ale časy se mění, hlavním obchodním artiklem už není zboží, ale obchod s lidmi. Své působiště zde mají převaděči, kteří „pomáhají“ uprchlíkům ze západní Afriky, ale i z ostatních částí černého kontinentu dostat se přes Saharu do Libye, odkud pokračují dále do vysněné Evropy. Během návštěvy nelze vynechat Velkou mešitu (Grand Mosqué), která byla postavena v roce 1515 v typickém súdánsko – sahelském architektonickém stylu zvaném banco, tedy stylu bláto – klacek. Základním stavebním materiálem jsou nepálené cihly, vepřovice a dekorativní dřevěné trámy u staveb tohoto typu vytváří základní konstrukci, zároveň slouží jako lešení při nezbytných opravách, tedy nanášení nových vrstev mazlavé hlíny. Opravy hliněných staveb je nutno provádět pravidelně

Ženy Wodaabe znuďeně sledují snahu mužů udělat dojem a zalíbit se.

Náročné líčení před Gerewolem.

po období dešťů, omítání se často pojímá jako obřad crepissage – znovuomítání – a podílí se na něm celá komunita. Mínavet je vysoký 27 metrů a nabízí se z něho krásný rozhled na celé město. Každý pátek přichází do mešity houfy věřících a prázdné prostory a nádvoří se naplní modlícími se muži. V ostatní dny je mešita prázdná, věříci se modlí v menších mešitách v okolí. Od roku 2013 je historické centrum Agadezu zapsáno na seznamu UNESCO.

Festival mužské krásy

Jen pár kilometrů od Agadezu, u malého městečka Ingall, se každé září na konci období dešťů koná čtyřdenní festival Cure Salée, jehož se účastní především Tuaregové a lidé kmene Wodaabe. Součástí tohoto festivalu je i Gerewol, oslava mužské wodaabské krásy, která vrcholí volbou nejkrásnějšího muže roku. Velkým problémem je zjistit přesné datum konání festivalu Cure Salée. Dříve ho vyhlašovali místní stařešinové a závisel na příchodu a odchodu dešťů, ale v posledních letech se toho ujala vláda, která má za cíl do země přilákat turisty. Termín festivalu se ohlašuje asi šest týdnů předem, ale velice často se stává, že se na poslední chvíli změní. Festival také v posledních letech často končí dříve, obvykle ve chvíli, kdy odjedou vládní představitelé. Je to takový malý nesouhlas místních s tím, že se jim vláda plete do organizace festivalu.

Za zvuku tuarežských bubnů nazývaných tendé se z prašného závoje postupně vynořují jezdcí, zahalení do dlouhých pláštíků s tvářmi zakrytou indigově modrým šálem. Festival Cure Salée zahajuje průvod hrdých rytířů pouště, Tuaregů jedoucích na slavnostně vyzdobených velbloudech. V horkém vzduchu, kdy rtuť teploměru šplhá až k 50 °C, se pod kopyty zvířat víří oblaka prachu, drobný písek se dostává pod šaty, do očí a skřípe mezi zuby. Kolem nás je vidět plno po zuby ozbrojených vojáků a strážců, kteří tu dbají na bezpečnost po

MUŽ, KTERÝ NENÍ POVAŽOVÁN ZA KRASAVCE, SDÍLÍ ČASTO SVOJI MANŽELKU S JINÝM PŮVABNĚJŠÍM MUŽEM.

celou dobu trvání festivalu. Přece jen nejde o úplně neklidnější oblast. V roce 2007 z důvodu povstání Tuaregů byla slavnost Cure Salée dokonce zrušena.

Slunce už začalo pomalu klesat k obzoru a nedaleko za městem v nekonečné pustině se mladíci kmene Wodaabe chystají tančit svůj starodávný tanec Gerewol. Muži tohoto kmene mají pověst nejkrásnějších, ale i nejmarnivějších mužů celé Afriky. Sami věří, že byli obdarováni velkým půvabem a kult krásy je u tohoto etnika velmi důležitý. Wodde, krása, se považuje za tak významnou, že pro rodiče je nejdůležitější mít co nejhezčí děti. Jsou situace, kdy muž, který není považován za krasavce, sdílí svoji manželku s jiným půvabnějším mužem, aby

byla větší pravděpodobnost narození atraktivnějších dětí. Ženy mají úlohu soudců, posuzují nejen boodal – fyzickou krásu, ale i taneční schopnosti, trpělivost, sílu a vytrvalost. Ta je mimořádně důležitou součástí akce, muž, který není schopen vydržet pět až sedm vyčerpávajících hodin rituálních tanců, by neměl být vybrán jako vítěz. Mezi obzvláště ceněné vlastnosti patří štíhlá a vysoká postava, dlouhé končetiny, bílý chrup a bílé oční bělmo. Již od útlého věku matky a sestry vytahují chlapcům nos a také končetiny, aby je měli co nejdelší a nejštíhlejší.

Když v manželství chybí láska

„Muž, který má velké břicho, nemůže vyhrát,“ chlubí se Riiga, asi pětadvacetiletý mladík svým až anorekticky štíhlým tělem, které zdůrazňuje dlouhá vyšívaná tunika. Z jeho velkých hlubokých očí zvyrazněných černým práškem mu sálá dychtivost. „Cenou pro vítěze nejsou peníze nebo materiální zisk, ale příležitost najít si ženu. V mém případě už druhou,“ říká s šibalským úsměvem. „Pro některé ženy je to nervydrásající zážitek, protože jejich manžel může být odveden jinou ženou,“ dodává. Gerewolu se tak účastní nejen svobodné dívky, které si mohou dopřávat před svatbou sexuální svobody, ale i vdané ženy, pro něž je to příležitost vyhodit si jednou za rok z kopýtko, hlavně pokud v manželství chybí láska. Toto etnikum je polygamní a rozlišuje dva druhy svatby.

První Koobgal je sňatek domluvený rodiči u dětí ve věku od 2 do 4 let pouze mezi

Náčelník Tuaregů obklopen vesnickou elitou.

Soutěž o nejkrásněji nazdobeného oslíka během Cure Salée.

Lesk a bída pouštního státu

Velkou část Nigeru, až 80 %, tvoří poušť nebo polopoušť, úrodná půda se nachází pouze na jihu. Na severu se tyčí dvoutisícové vulkanické pohoří Air obklopené nádhernou pouští Ténéré s obrovskými pohřebišti dinosaurů. Navíc právě sever je bohatý na přírodní zdroje a francouzská společnost Areva tu těží už přes 40 let uran. Díky tomu Niger zaujímá třetí místo na světě ve vývozu tohoto kovu. V severní části země prší maximálně tři měsíce a na jihu pět měsíců v roce, proto se život přesouvá hlavně do okolí vodních toků. Největší zásobárnu vody tu představuje Niger, třetí největší řeka Afriky. V období dešťů se koryto vnitřní delty Nigeru zvedne o 5 až 7 metrů a řeka se promění v obrovské jezero. Místní jsou na každoroční záplavy zvyklí a využívají je v zemědělství. Na jihu řeka vytváří meandry v podobě písmena W, které dalo jméno přeshraniční přírodní rezervaci Parc National du W zasahující do Nigeru, Beninu a Burkiny Faso. U vesnice Kouré je možné spatřit poslední žirafy západoafrické. Nežijí v rezervaci, ale pohybují se volně v okolní buši. Místní vesničané je dnes již neloví, ale naopak chrání, proto nejsou zvířata plachá, a lze se k nim tedy přiblížit. Hlavním náboženstvím v Nigeru je islám, vyznává ho asi 80 % populace. Zbytek tvoří křesťané a animisté. Mnohé překvapí, že otroctví bylo oficiálně zrušeno až v roce 2003. Jedná se o jeden z nejchudších států světa, podle Indexu lidského rozvoje je na tom Niger opravdu špatně – aktuálně zaujímá poslední místo.

členy jedné rodiny, nejčastěji mezi bratřenci a sestřenicemi. Druhá forma manželství Teegal má větší důležitost, je z lásky a partneři se vybírají na základě vlastní vůle a nejčastěji v rámci Gerewolu. V tomto případě žena opustí svého prvního manžela a skupinu a „uteče“ s jiným mužem. Během života běžně zažije dva i více svazků. Wodaabe patří mezi jednu z mála společností na světě, kde jak muž, tak žena mohou být v manželství se dvěma osobami současně. Tomu se říká Sigisbesim.

U žen se cení povaha

Každý správný wodaabský muž nosí u sebe malé plastové zrcátko, které má schované za pasem, nebo ho má ukryté v malé barevné taštičce zavěšené na krku. Když se ráno probudí, hned si v něm zkontroluje svoji tvář a případně si upraví vzhled. Před Gerewolem se zevnějšku, a obzvláště make-upu, muži věnují opravdu dlouho a velmi pečlivě, často i několik hodin. Obličej si zdobí žlutou nebo červenou barvou, bílými a černými prvky, které slouží k zdůraznění symetrie, jež je také důležitým faktorem krásy. Oči i rty si malují černým práškem, aby vyniklo bělmo a bílé zuby. A aby dodali černé rtěnky na významu, vyrábějí ji ze spálených kostí

volavky rusohlavé, ptáka, kterého příslušníci Wodaabe velmi uctívají. Dlouhá čára vedoucí z čela až k bradě prodlužuje nos a obličej. Vlasy si zaplétají do dlouhých copánků, které jim vlní podél uší, a na hlavu si dávají čelenky s ulitami, jež symbolizují plodnost a bohatství. Mezi další vysoce ceněný prvek mezi mladými muži patří peří, pštrosí brka a jiné ozdoby pomáhající zdůraznit fyzickou výšku. Ale podstatné je také mít svoje kouzlo neboli toggo. K tomu slouží amulety, které mají zapletené ve vlasech, na kůži pod oblečením nebo zavěšené na krku v taštičce z kůže.

Samozřejmě také ženy Wodaabe dbají na svou krásu. Mají na tváři, nejčastěji kolem koutků úst, očí a na čele tetování. To má přinášet plodnost, zdraví nebo má odvrátit zlé duchy. Jsou to velmi jemné zářezy udělané pomocí kovového hrotu namočeného v rostlinném mléce smíšeném se sazemí, které vzniklou jizvu tmavomodře obarví. Zvláště typické jsou pro ně velké drdoly, příčesky připevněné nad čelem. Ale vypadá to, že u žen tohoto etnika jsou více ceněné povahové rysy, inteligence a osobnost než fyzická krása, která je doménou mužů.

Na jednu noc nebo na celý život

Vzduch se chvěje žářem, vítr zvedá pouštní prach a Wodaabe se chystají tančit svůj starodávný tanec. Je tu shromážděno na čtyřicet tanečníků, mladých mužů do třiceti let. Muži se mohou Gerewolu zúčastnit pouze dokud jejich syn nedospěje do věku, kdy také může v soutěži konkurovat otci. Zbytek komunity sedí opodál pod korunou vzrostlých stromů kousek od svých stanů. Starší muži využívají toto setkání k uzavírání obchodů, vyměňují si novinky nebo jen tak klábosí. Ženy postávají v pozadí a působí trochu nesmělým dojmem.

Pozorovat Gerewol je neskutečný zážitek. Mládenci v dlouhých vyšívaných tunikách stojí v kruhu těsně semknuti k sobě a s namalovanými obličejmi vypadají velmi

WODAABE PATŘÍ MEZI JEDNU Z MÁLA SPOLEČNOSTÍ NA SVĚTĚ, KDE JAK MUŽ, TAK ŽENA MOHOU BÝT V MANŽELSTVÍ SE DVĚMA OSOBAMI SOUČASNĚ.

zženštile. Tančí pouze muži, někteří po špičkách nohou, jen aby vypadali co nejvyšší a nejatraktivnější. Místem prostupuje vzrušení a chtíč. Tanečníci zpívají píseň o lásce a jejich hlasy se rozléhají kolem jako gregoriánský chorál, tleskají a maličko se pohupují v pomalém rytmu. Hypnotický rytmus, to vše dohromady velkou silou stmelí skupinu tanečníků jakoby do jedné „bytosti“. Občas se jeden z tanečníků vydělí z řady a začne předvádět svoje umění svádění. Jelikož se při soutěži dbá na bělost očí a zubů, vyšňoření muži se snaží co nejvíce koulet očima, dělají různé grimasy, cení zuby na své milé, aby jim ukázali přednosti.

Tempo se zrychluje, tanec je intenzivnější, dravější a uhrančivější, muži se snaží překonat jeden druhého, až jim stéká pot po tváři. Tanec trvá několik hodin a v žáru pouště muži skutečně předvádí svou neskutečnou kondici a výdrž. Pomalu se začíná kruh uzavírat. Náhle si tři až čtyři dívky stoupnou před tanečníky a začínají si pečlivě vybírat. Buď na jednu noc, nebo na celý život. Stačí jen letmý dotek levou rukou, který signalizuje: „Ty jsi nejkrásnější

a pro tuto noc jsem si tě vybrala.“ Jestliže se tanečníkovi dívka líbí, mrkne na ni a ústy naznačí, kde se v buši sejdou. A muži se pomalu vytráčí. Volenka buď může skončit svatbou, nebo pouze společnou nocí.

A proto je narození prvního dítěte tabu – je to dítě z lásky. Tabu příkazuje, že rodiče nemohou nikdy mluvit přímo s prvorozeným dítětem nebo vyslovit jeho jméno, výchovu proto přebírají prarodiče.

Čaj jako symbol pohostinnosti

Posledním naším cílem je oáza Timia ležící 200 km na sever od Agadezu v regionu Air. K cestě je potřeba získat povolení a vojenskou eskortu zajišťující bezpečnost za několik stovek dolarů na den. My jsme díky svému průvodci, který byl ochotný riskovat, jeli na sever na černo bez povolení, maskováni v přestrojení za místní Tuaregy.

Zinder, brána do sultánova paláce.

Příprava mobilní postele v kočovnické vesnici Wodaabe.

ŘÍKÁ SE, ŽE PRVNÍ ČAJ JE HOŘKÝ JAKO SMRT, DRUHÝ MÍRNÝ JAKO ŽIVOT A TŘETÍ SLADKÝ JAKO LÁSKA.

bezpečnost

Jednou snad bude líp

Bezpečnostní situace v zemi je negativně ovlivněna vývojem v okolních zemích (konflikt v Mali, nestabilní situace v Libyi, působení nigerijské sekty Boko Haram na severu Nigérie). Pro cesty na sever je třeba speciální povolení. Doporučuje se opatrnosti při cestách do jižního Nigeru, do oblastí hraničících s Nigérií a Čadem. Probíhají tam vojenské operace proti teroristické skupině Boko Haram a hrozí zvýšené riziko teroristických útoků. V roce 2015 několikrát zaútočila Boko Haram ve městech Bosso a Diffa. Navíc dochází na severu země k únosům cizinců. V roce 2010 zde bylo uneseno sedm pracovníků francouzské společnosti Aeva. K jejich únosu se přihlásila Organizace Al-Káida v muslimském Maghribu (AQIM). V roce 2011 byli v hlavním městě Niamey uneseni dva francouzští občané, kteří byli během osvobozovací akce zabití.

Obyvatelstvo severního Nigeru tvoří převážně Tuaregové. Původně byl Air osídlen černošskou populací, Tuaregové se začali objevovat přibližně v 10. století, vytlačili většinu místního obyvatelstva na jih a část jich asimilovali, proto jich má v této oblasti mnoho tmavší pleť.

Prodíráme se pasoucím se dobytčím a přicházíme do vesnice. Ujímá se nás přímo šéf, který nás zve domů. Okamžitě jsou před námi dvě sklenky čaje a kozí sýr. Přikusujeme ho k velmi silnému a sladkému čaji, který je kupodivu ve velkém horku velmi osvěžující. Čaj je pro Tuaregy symbolem pohostinnosti a projevu úcty a přátelství. Jeho příprava je zdouhavá a představuje obřad, který má svá pravidla. Bývá zvykem podávat tři čaje. Říká se, že první čaj je hořký jako smrt, druhý mírný jako život a třetí sladký jako láska. Při odchodu nás šéf překvapí, dostáváme od něj na památku stříbrný kříž Timia, jeden z 21 slavných tua-

režských křížů, které symbolizují jednotlivé oázy v kraji Air a Azawak. Ani krušné životní podmínky v této vyprahlé krajině nevzaly jejím obyvatelům srdečnost a pohostinnost, kterou jsme cítili na každém kroku, a proto se s Timií loučíme slovy „Tannimert, děkujeme“. ■

ČD Drážďany 10x jen 2 732 Kč

www.cd.cz

ČD Berlín 10x jen 5 492 Kč

Využijte výhodnou cenu na 10 jízd vlakem
z Prahy do Německa nebo v opačném směru!

- ideální jízdenka pro **pravidelné** nebo **časté dojíždění** vlaky EuroCity
- platí pro 1 osobu **po dobu 2 měsíců** pro směry z ČR i z Německa
- v prodeji v pokladnách ČD a u smluvních partnerů
- v 1. vozové třídě cena do Drážďan 5 492 Kč a do Berlína 11 012 Kč

Lepší cesta každý den

 České dráhy
Národní dopravce

IN KARTA

Podívejte se na ni v novém světle!

Nyní můžete využít nové výhody In Karty pro pohodlnější cestování.

- ▶ nechejte si nahrát na In Kartu svůj **žákovský průkaz**
- ▶ jen **za 100 Kč** zakoupíte **prázdnou In Kartou** s možností kdykoliv si aktivovat potřebné služby a aplikace
- ▶ místo aplikace IN 25 START získáte **plnohodnotnou slevu IN 25** na tři měsíce
- ▶ aplikaci, kterou již nevyžíváte, můžete **převést na In Kartou** někoho jiného

www.cd.cz/inkarta

Lepší cesta každý den

ŽELEZNICE
BUDOUCNOST
NOČNÍCH SPOJŮ
Text: Petr Štáhlavský

DOBŘÝ VEČER, PRAHO, dobré jitro, Budapešti!

Večer se uložit ke spánku a ráno se probudit v cílové destinaci. Takhle to fungovalo přes 100 let, jenže dnes tlačí silná konkurence. Slavná historie nočních hotelů na kolejích končí, nebo naopak čeká dálkové noční expresy renesance?

Vlak kategorie EuroNight z Paříže do Moskvy projíždí polskou metropolí Varšavou.

První lůžkové vagony zdaleka nenabízely takové výdobytky moderní techniky jako současné vozy. Klimatizace přišla až o sto let později. Sprchy umístěné přímo v oddílech se staly součástí lůžkových vozů v devadesátých letech minulého století. V oddílech prvních vozů nebyla dokonce ani obyčejná umyvadla s tekoucí vodou. Součástí lůžkových kupé se stala až koncem 19. století a jejich charakteristickou výbavou zůstala dodnes.

Leštěná mosaz, plyš a mahagon

První lůžkové vagony byly jen dvou nebo třínápravové s jednoduchým vypružením. To také nenabízelo kdovíjaký komfort ve srovnání s pozdějšími podvozkovými vozy s dvojitým vypružením, nebo dokonce s moderními vagony se vzduchovým vypružením. Přesto šlo ve své době o luxusní cestování. Už z venku se tenkrát ještě dřevěné vozy lišily od ostatních týkovým obložení a emblémy z leštěné mosazi. Později, když už byly vyráběné z oceli, nesly elegantní tmavě modrý nátěr s honosným mosazným logem se dvěma lvy.

V době, kdy většina lidí cestovala ve třetí třídě na dřevěných lavicích, čekaly na cestující lůžkových vozů bohatě polstrované a plyšem potažené sedačky, které se v noci upravily na měkká lůžka. Obložení stěn bylo z luxusního mahagonu. V interiéru se využívala kůže a kovové detaily jako věšáky, úchyty nebo kování byly z leštěné mosazi. Pocit luxusu dotvářelo i mnoho drobných detailů.

Takový komfort si před první světovou válkou mohli dopřát jen ti nejbohatší. Samotně

cestování na velké vzdálenosti bylo výsadou hlavně šlechty, podnikatelů, diplomatů nebo dobrodruhů. Skutečným zlatým věkem luxusních lůžkových expresů a přímých lůžkových vozů se stalo období mezi dvěma světovými válkami. Vagony už nabízely nejrůznější technické vymoženosti a cestování si mohlo díky rostoucímu bohatství dovolit mnohem více lidí včetně široké střední vrstvy. Dálkové noční vlaky se ještě nemusely obávat konkurence v podobě letadel a aut. Ta totiž zatím nenabízela ani srovnatelné pohodlí ani dostatečnou spolehlivost.

Do Atén, Paříže, Říma, Benátek

O velikosti společnosti CIWL mezi válkami hovoří prostá statistika. V roce 1931 disponovala po celé Evropě 2 397 vagonů, z toho 1 292 jich bylo lůžkových, 717 restauračních, 182 Pullmanových, 24 salonních a 182 zavazadlových. Jedno z dep lůžkových a restauračních vagonů společnost CIWL umístila i do Prahy. O tom, jak významným dopravním uzlem byla předválečná Praha, vypovídá velký mezinárodní Jízdní řád Československé republiky z roku 1937. Mimo jiné uvádí, že přes Prahu vedly trasy lůžkových vozů třeba do Atén, Bukurešti, Istanbulu, Paříže, Říma, Benátek nebo do Varšavy.

CIWL v té době už dlouho neměla monopol na provoz lůžkových vozů po Evropě. V německých hovořících zemích vyjely lůžkové a restaurační vagony pod konkurenční značkou MITROPA (MITteleuropäische Schlaf- und Speisewagen Aktiengesellschaft). Ta postupně ovládla dopravu v Německu a po jeho rozdě-

lení působila dál v Německé demokratické republice. Proto ji tak dobře známe i v Čechách. Její výrazně vínové vozy ozdobené velkým žlutým nápisem MITROPA se staly každodenní realitou sledovaných expresů v bývalém Československu. Po sjednocení Německa a tamní drážní reformě však značka MITROPA zanikla.

Nabídka pro širší vrstvy

Po 2. světové válce se noční doprava hodně změnila. V socialistických zemích nahradily CIWL státní podniky, například u nás Jídelní a lůžkové vozy (JLV). Velkým transkontinentálním expresům se postavila železná opona uprostřed Evropy a na Západě začala vyrůstat konkurence v podobě rozvíjející se letecké dopravy a v pohodlných, rychlých autech, pro která se stavěly nové silnice a dálnice. Příležitost cestovat i na velké vzdálenosti, v létě k moři nebo v zimě do Alp za lyžováním, dostali všichni, nejen bohatí.

Pohodlné cestování za výhodnou cenu v poválečné Americe (1946).

Lůžkové vozy v dobách ČSD. Foto: Květoslav Balík

Moderní vozy Českých drah řady WLABmz nabízí svým zákazníkům komfort plně srovnatelný s klasickým hotelem, včetně vlastní sprchy a WC v kupé kategorie Delux. Rodiny s dětmi mohou využít možnosti propojení dvou kupé v jeden apartmán.

Železnice na to brzy reagovaly. Zavedly jednodušší lehátkové vagony a oslovily dosud opomíjené společenské vrstvy. Nové lůžkové a lehátkové vagony už nepředstavovaly výjimečný luxus jako dříve, vybavení vozů však bylo praktické, moderní a cena byla dostupná i dělníkům nebo seniorům. Jejich předností se stal „noční skok“. Večer se člověk uložil ke spánku v pohodlném kupé na severu Evropy a druhý den ráno se odpočatý probudil na jihu. Ušetřil za hotel i stále drahé letadlo.

Ještě na začátku 90. let 20. století se zdálo, že pozice nočních vlaků bude na většině linek Evropy dlouho neotřesitelná. Železniční společnosti vytvářely nové koncepty a investovaly do moderních lůžkových vozů. Například Němci, Rakušané a Švýcaři založili nadnárodní společnost CityNightLine pro spojení Vídně, Curychu, Hamburku a Berlína luxusními vlaky, ve kterých byly řazeny patrové lůžkové vozy se sprchami, vozy se sklápěcími křesly a restaurační vůz se

stropem posetým desítkami diod imitujícími hvězdnou oblohu.

Ale nástup konkurence byl v uplynulých dvaceti letech nelitostný a snad i nečekaně rychlý. Postupně vymazal z mapy Evropy mnoho nočních spojů. Paradoxně za to často mohla rychlost. Evropu dnes kříží rychlovlaky, které spojí metropole za poloviční nebo i třetinový čas. Vznikly také mnohé nízko-

nákladové letecké společnosti, které rychle a levně dopravují na dovolenou tisíce turistů. A v neposlední řadě se rozšířila síť dálnic a nových silnic po celé Evropě, kterou využívají noví a velmi levní autobusoví dopravci, kteří ještě před pár lety nesměli na dálkových tratích své služby nabízet.

Zdá se, že přišla labutí píseň pohodlných nočních vlaků. Německá dráha (DB) už dokonce rozhodla, že v prosinci 2016 ukončí provoz největšího evropského systému spacích vlaků – sítě CityNightLine, kterou převzala pod svá křídla. Na různých nemají ustláno ani ostatní noční vlaky v Evropě, a tak je jejich budoucnost nejistá. Bát se o ni nemusí snad jen britské lůžkové expresy Caledonian Sleeper spojující Londýn se Skotskem. Jejich provoz bude příštích 15 let bohatě dotovat skotská vláda, která spolufinancuje také nákup 72 nových vagonů. Je možné, že bez podobné podpory dlouho nepřežijí ani spací vlaky na kontinentu. ■

EuroNight

Noční vlaky v JŘ 2016

- EN 402/403 Silesia Praha/Wien/Budapest – Kraków
- EN 404/405 Vltava Cheb/Praha/Wien – Moskva
- EN 406/407 Chopin Wien/Praha/Budapest – Warszawa
- EN 442/443 Bohemia Praha – Košice – Humenné
- EN 444/445 Slovakia Praha – Košice
- EN 458/459 Kopernikus Praha – Zürich/Köln
- EN 476/477 Metropol Berlin – Praha – Budapest/Wien
- R 408/409 Nice – Innsbruck – Břeclav – Bohumín – Warszawa – Moskva

Jak to všechno začalo

„Milý synu, je ti dvaadvacet let, a tak je nejvyšší čas, abys vyrazil na zkušenou. Matka ti napeče buchty a ty se vypravíš za velkou louží poznávat, co v té Americe dělají jinak a nově. Když tě tam něčemu naučí, něco okoukáš, tak to pak můžeš vyzkoušet tady u nás ve staré dobré Evropě.“

Asi tak mohl v roce 1867 probíhat rozhovor mezi otcem, belgickým bankéřem Edmondem Nagelmackersem, a jeho synem Georgem, čerstvým inženýrem a budoucím zakladatelem společnosti Compagnie Internationale des Wagons-Lits (CIWL), o jeho cestě za „velkou louží“.

Mladý Georges Nagelmackers tak odjel do Ameriky. Studoval, poznával a hlavně cestoval. Nemohl si nevšimnout také amerických železnic. Vlaky na druhé straně Atlantiku byly již tenkrát o poznání mohutnější a větší než v Evropě. Při cestách napříč kontinentem jely i několik dní a zařazeny v nich byly první Pullmanovy vagony. Na svou dobu se jednalo o luxusní vozy, které v noci umožňovaly vytvoření vcelku pohodlných lůžek. Pro Evropana však bylo šokující, že cestující nebyli striktně rozděleni do jednotlivých tříd v oddělených a uzavřených kupé. Americké vagony byly naopak otevřené, velkoprostorové a lůžka od chodby odděloval jen obyčejný závěs.

CIWL propojila Evropu

Po svém návratu do Evropy se mladý Nagelmackers rozhodl využít zkušenosti z amerických železnic a přizpůsobit je evropským zvyklostem. Za krátko vydal spisek o provozu spacích vozů a brzy nato založil první společnost Compagnie Internationale des Wagons-Lits (CIWL), za pár let hrdě přejmenovanou na Compagnie des Wagons-Lits et des Grands Express Européens.

Než vyjel první lůžkový spoj, stálo před nadšeným Georgem mnoho překážek. Evropa byla na rozdíl od Ameriky rozdrobena na mnoho zemí s přísnými policejními kontrolami na hranicích a s mnoha drážními podniky. Technické normy ještě nebyly úplně sladěny, a tak představoval provoz přímých spacích transevropských spojů skutečnou výzvu. Nakonec vyjely první lůžkové vozy CIWL v roce 1873 mezi Belgií a Pruskem.

Počátky provozu byly náročné, přesto téměř každý rok přibýly další přímé vozy a během několika let si projekt luxusních spacích vozů, a následně také celých vlaků vydobyl uznání a získal bohatou klientelu. V evropských jízdních řádech se začaly objevovat názvy vlaků společnosti CIWL, které už při čtení navozovaly představu dále a touhu po dobrodružství. Orient-Express vyjel poprvé v roce 1883 z Paříže do rumunského Giurgiu a od roku 1888 až do Istanbulu, Sud-Express Paříž – Lisabon v roce 1887, Méditerranée-Express Paříž – Ventimiglia v roce 1889, Nord-Express Paříž – Petrohrad roku 1896, Transsibirien Express Moskva – Tomsk z roku 1898 byl později prodloužen do Irkutsku (1899) a Vladivostoku (1914), nebo Riviera-Express Berlín – Ventimiglia vyrazil roku 1900. Několik vlaků jezdilo i přes naše území, například Ostende – Karlsbad Express (1895), Karlsbad-Express Paříž – Karlovy Vary (1900) nebo Berlín – Karlsbad Express (1907).

Hvězdy stříbrného plátna Marlene Dietrich a Jean Marais během propagační akce pořádané CIWL.

Pioneer

První lůžkový vagon

Americký „Pioneer“ je považován za první skutečný lůžkový vůz na světě. Inspirací pro jeho vznik se staly starší nepohodlné vagony, kde se leželo na tvrdých dřevěných prýčnách. V roce 1863 ho postavil původně vyučený truhlář George Mortimer Pullman. Na svou dobu se jednalo o luxusní vůz. Byl delší, širší a těžší než všechny dosavadní vagony a také asi pětkrát dražší. Stál tehdy neuvěřitelných dvacet tisíc dolarů. Měl však jeden dosti velký nedostatek. Nevešel se na tehdejší tratě. Oblouky byly příliš malé, tunely a mosty úzké a koleje a traťový svršek příliš slabý.

Jak to ale u velkých objevů a projektů bývá, zasáhla náhoda. V případě „Pioneera“ tragická, když byl 15. dubna 1865 ve Washingtonu zavražděn prezident Abraham Lincoln a náhle vznikl problém, jak důstojně přepravit jeho ostatky do domovského Springfieldu.

V tu chvíli padla volba na jediný vůz, který mohl na poslední cestě důstojně reprezentovat prezidenta, na výjimečného „Pioneera“. Železniční společnost rychle upravila trať, narovнала oblouky, rozšířila mosty a tunely, zesílila svršek. Poslední cesta se stala triumfální nejen pro Lincolna, ale také pro „Pioneera“. Byla to ta největší reklama. Brzy na to projevily zájem o velké a luxusní spací vagony i jiné americké železnice. Pak už stačilo jen několik desetiletí, aby se z označení „Pullman“ stalo synonymem pro ty nejluxusnější vagony a vlaky na celém světě.

ČD
PRUVODCE

SP Jasná
Přijďte fandit našim nadějím

Můžete potkat ve vlaku
Petr Bříza

ČD Bonus
S In Kartou za kulturou

Články v této rubrice mají pouze informativní charakter.
Přeprava ve vlacích ČD se řídí tarifem TR 10 a SPPO.

PŘIJEĎTE FANDIT českým lyžařkám na SP do Jasně

Vydejte se pohodlně vlaky Českých drah na závody Světového poháru do slovenské Jasně. Nejlepší světové lyžařky budou na svazích pod Chopkem bojovat o prvenství 5. a 6. března 2016.

Po 32 letech se vrací do Jasně v Nízkých Tatrách Světový pohár žen ve slalomu. Pro příznivce a milovníky lyžování v Česku a na Slovensku je to velká událost, vždyť kdo by nepamatoval úspěchy československých reprezentantek Olgy Charvátové Křížové a Jany Gartnerové Šoltysové, které v 80. letech bojovaly o přední místa ve světových pohárech.

Dnešní generace obdivuje výkony Šárky Strachové, která tuto sezonu atakuje čelní místa ve slalomu. Na konci listopadu získala bronz v Aspenu, začátkem nového roku dosáhla v Santa Caterině zatím svého nejlepšího umístění v sezoně, kdy skončila druhá. Toto umístění potvrdila i v půlce ledna ve Flachau. V letošní sezoně útočí na zisk malého křišťálového globu. O stupně

vítězů se letos přetahuje se závodnicemi ze Slovenska, s Veronikou Velez-Zuzulovou a Petrou Vlhovou. Vedle Šárky Strachové budou o body na svazích Chopku bojovat i další české reprezentantky – Martina Dubovská, která většinu života trénovala právě v Jasně, a Kateřina Pauláthová. Právě souboj českých a slovenských reprezentantek bude lákadlem Světového poháru ve slovenské Jasně.

Závodní trať pro obří slalom bude startovat na Lukové, v nadmořské výšce 1650 m a přes Priehybu po sjezdové trati 1a a 2 se bude stáčet do cíle ve výšce 1226 m. Slalom bude začínat ve výšce 1450 m, cíl a tribuny budou opět ve výšce 1250 m v Jasně. Je důležité doplnit, že kromě sjezdovky 1a, 2, 7 a 13, případně některých spojovacích úseků, nebude provoz lyžařského areálu Jasná omezen. Jižních svahů Chopku se závody nedotknou vůbec. V sobotu 5. března se skuteční závody v obřím slalomu. Start 1. kola je naplánovaný na 10:30 hodin, 2. kolo začíná v 13:30 hodin. V neděli 6. března se pojedou ve stejný čas slalom. Pro české příznivce bude v komerční zóně připraven stánek Českých drah jako zázemí, kde bude možné se ohřát, získat vlaječky Czech Ski a setkávat se s příznivci českého lyžování.

S ohledem na velký počet návštěvníků a fanoušků především ze Slovenska, Čech, ale i alpských zemí bude v Demänovské dolině přístup (z Liptovského Mikuláše) do Jasně omezen a pro individuální dopravu uzavřen. Proto České dráhy ve spolupráci se Svazem lyžování České republiky přichází s nabídkou pro fanoušky Czech Ski. Doprava z České republiky bude zajištěna v pátek 4. března a v sobotu 5. března přes noc posilovým lůžkovým vozem do Liptovského Mikuláše a odtud návazným skibusem do Jasně. Večer po skončení programu odveze skibus fanoušky Czech Ski zpět na nádraží v Liptovském Mikuláši a přes noc se vydají vlakem zpět do Čech.

Czech Ski a České dráhy připravily pro české fanoušky také balíčky ČD Tatry Snow Jasná, které zahrnují zvýhodněnou jízdenku z Prahy, Pardubic nebo Olomouce do Liptovského Mikuláše, zlevněný jednodenní skipas Jasná, rezervaci místa ve fun zóně v cíli závodů a drobné propagační předměty na podporu našich lyžařek.

Balíček ČD Tatry Snow Jasná, který lze využít i mimo dobu konání světového poháru, obsahuje zpáteční jízdenku z Čech do L. Mikuláše a jednodenní zvýhodněný skipas v Jasně. Cena z Prahy je například 1 463 Kč (53 eur), k částce je potřeba připočítat 331 Kč (12 eur) za lůžko kategorie Tourist v oddíle pro tři osoby (v kategorii Double stojí lůžko 497 Kč, resp. 18 eur) v jednom směru. Cena vstupenky do fan zóny Czech ski na stání

je symbolických 5 eur (138 Kč). Pro české fanoušky, organizované přes Czech Ski, bude zajištěna doprava od vlaku, který do L. Mikuláše přijíždí v 6:21 h (EN443), zdarma. Zpět se lůžkovým vůz (EN444) vrací v 22:36 h. Pro návštěvníky Světového poháru v Jasně

nabízejí ČD na celý víkend také zvýhodněné cestování vlakem SuperCity Pendolino Košičan v rámci balíčku ČD Tatry Snow Jasná společně se zvýhodněným dvoudenním skipasem. Více informací najdete na stránkách www.cd.cz/jasna. ■

výchozí stanice	Jízdní řád vybraných vlaků ČD			
	EN 443* (tam)	SC 241(tam)	SC 240 (zpět)	EN 444* (zpět)
Praha hl.n.	23:09	6:43	22:19	6:38
Pardubice hl.n.	0:23	7:39	21:21	5:23
Olomouc hl.n.	1:55	8:53	20:08	3:56
Ostrava hl.n.	3:00	9:53	19:07	2:17
L. Mikuláš	6:21	12:18	16:35	22:36

Skibus doveze cestující ČD zdarma z nádraží přímo pod sjezdovku v Jasně a zpět.

Vlak pro fanoušky nabízí výhodnou jízdenku, skipas, rezervaci do fan zóny v cíli SP a zázemí na stánku Českých drah.

Česká reprezentantka Martina Dubovská při křtu Pendolina s pořadovým číslem sedm.

Více informací o závodech Světového poháru v Jasně najdete na www.worldcup.sk, o naší reprezentaci v alpském lyžování se více dozvíte na www.czech-ski.com nebo www.cd.cz/jasna.

MŮŽETE POTKAT VE VLAKU

ŽIVOT JE O DVOU VĚCÍCH, o výzvě a odpovědnosti

Text: Fany Vidnerová, foto: Jan Chaloupka

Býval fantastický hokejový brankář, po ukončení kariéry se z ledu přesunul do kanceláře coby funkcionář. Spartě ale zůstal Petr Bříza věrný.

Od této sezony jste se se Spartou přestěhovali do moderní O2 areny. Jak vám hala vyhovuje?

Přesun byl relativně hektický. Firma Bestsport nás oslovila na konci května a od té doby probíhala intenzivní měsíční jednání. Bylo to samozřejmě v době přípravy před sezonou, což je poměrně citlivé období. Nám se hlavně líbí, že jsme všechno zvládli. Jednak naše fungování v O2 areně probíhá naprosto bez problému a za druhé jsme rádi, že si zvykli i naši fanoušci, což je potvrzeno tím, že na domácí zápasy přijde přibližně o tisíc lidí víc. Víme, že nás čeká společně s fanoušky ještě hodně práce, abychom halu dál rozvíjeli. Zásadní důvod, proč jsme přešli je, že O2 arena dává klubu úplně jinou možnost rozvoje.

Zaznamenali jste nějaké špatné ohlasy od fanoušků?

Špatné ohlasy jsou vždycky, protože máte sto lidí a sto názorů. To provází jakoukoli změnu. Když jsme zvážili všechny faktory, hlavně vlastnosti obou hal, zvláště té původní, která byla postavena v roce 1962, bylo to nejlepší rozhodnutí, jaké jsme mohli udělat.

V jednom rozhovoru jste před lety říkal, že kladete důraz na to, aby hráči studovali. Platí to stále?

Chceme, aby hráči v juniorských kategoriích nezanedbávali školu. Třeba Finové a Švédové mají svoji účast na ledě svázanou se střední školou a dobrým prospěchem. Totéž platí i v Kanadě. Někteří čeští hráči, kteří tam studovali na univerzitách, se pak najednou divili, že byli vyřazeni ze sestavy, když

měli neomluvené dvě hodiny. Je to svazový program, který samozřejmě respektuje to, že kombinace obou věcí formuje zásadním způsobem osobnost.

Jak to funguje konkrétně ve Spartě?

Pokud hráči propadají, tak platí příspěvky i v kategoriích, které jsou jinak od těchto příspěvků osvobozené. A ve chvíli, kdy mají vyloženě masivní problémy, tak má trenér právo je vyřadit ze sestavy.

Na některé zápasy cestují hokejisté Sparty vlakem. V čem vidíte výhody železniční dopravy?

Petr Bříza (51 let)

Bývalý český hokejový brankář, čtyřnásobný bronzový medailista z MS v ledním hokeji, trojnásobný vítěz hokejové extraligy s klubem HC Sparta Praha. Po ukončení hráčské kariéry v roce 2006 se stal manažerem Sparty Praha a od října 2010 je zastupitelem Hlavního města Prahy.

Cesta vlakem přináší daleko víc relaxu a pohody, než když sedíte šest hodin na jednom místě v autobuse. Dnes je kvalita vlaků úplně jinde, můžete si zapojit počítač a máte tam kvalitní občerstvení. Vagon 1. třídy se úrovní podobá 1. třídě v letadle, která je pro každého synonymem luxusu a skvělého cestování. Samozřejmě se rozhodujeme i na základě rychlosti spojení. Jestli máme jet do Vítkovic čtyři hodiny autobusem nebo tři a půl hodiny vlakem, tak samozřejmě rádi volíme variantu vlaku.

Na jaké zápasy vlakem jezdíte?

Vlak využíváme hlavně na cesty do Vítkovic a Třince, někdy také do Olomouce. Několikrát jsme jeli vlakem na zápas do Brna, když se opravovala dálnice. Pro nás je nevýhoda vlaku v tom, že po zápase potřebujeme mužstvo vypravit co nejdříve domů do postelí. Škoda je, že Pendolino nejezdí ještě v čase 20:30 nebo 21:00, protože to by pro nás bylo úplně ideální. Na zápas by hráči jeli ráno, odpočatí by na něj dojeli a hned po zápase by jeli nazpátek. Takhle musíme kombinovat cestu vlakem a autobusem.

Máte nějaké vzpomínky z vaší hráčské kariéry z cestování?

V 80. letech jsme se Spartou jezdili do Košic. Museli jsme rychle dohrát, strašně rychle zabalit věci, abychom v 19:25 odjžděli z košického nádraží a stačili si něco nakoupit ve stáncích na nádraží, každý třeba dvě lahve Šariše. A nebyla to úplně dobrá cesta zpátky. Vždycky nás vzbudili u Kolína zhruba v 6:45. Na to se nedá zapomenout.

Od roku 2010 působíte v politice. Co vás k tomu vedlo?

Když jsem začal pracovat pro Spartu, chodil jsem často na magistrát. Byl jsem kritický vůči programům pro mládež na území hlavního města. Tím jsem nabral kontakty

na tehdejší politiky a snažil jsem se jim to vysvětlit. V roce 2010 před komunálními volbami začaly politické strany nabírat odborníky z různých oblastí a oslovily i mě. Přiznám se, že se mi vůbec nechtělo a hodně dlouho jsem se rozhodoval. Ale nakonec jsem dal na přátele, kteří mi říkali, že život je o dvou věcech: o výzvě a o odpovědnosti. Jsem rád, že jsem je poslechl, protože se nám řada věcí povedla.

Co se vám podařilo prosadit?

Když se změnil loterijní zákon, inicioval jsem takzvané systémové rozvojové projekty, nyní jde do těchto projektů sto padesát milionů korun a od začátku jsou zaměřené na čtyři oblasti. První oblast je finanční podpora mládežnických trenérů, kteří v klubech fungují. Do druhé oblasti patří materiální vybavení, třetí se týká zdravotního zabezpečení a rozhodčích. A čtvrtá je pronájem sportovišť v kategoriích do patnácti let. Spolky působící v České republice musí platit za tělocvičny a haly. Tím pádem samozřejmě vybírají od rodičů víc peněz, rodiče to zatěžuje a nezbývají jim peníze na to, aby investovali do dobrých trenérů. Pokud chceme nejlepší trenéry mládeže k našim dětem, tak jsou dnes na úrovni učitelů. Už dávno neplatí, že zájemci trénují od tří do čtyř jen tak ve volném čase. I když princip dobrovolnictví je zásadní, bez něj se nedá vychovávat a v menších klubech se nedají trenéři platit.

Neláká vás role trenéra mládeže?

Je spousta výzev, které v životě potkávám. Myslím, že to vždycky tak končí, že se vrátíte k dětem. U mě to možná nastane za pár let. Při tréninku začátečníků je fajn jedna věc, být je to klíšé. Dětská radost z toho, že malý hokejista přeleze jednu překážku nebo objede jeden pilon, je prostě daleko větší. ■

1 +1 vstupenka zdarma pro cestující ČD

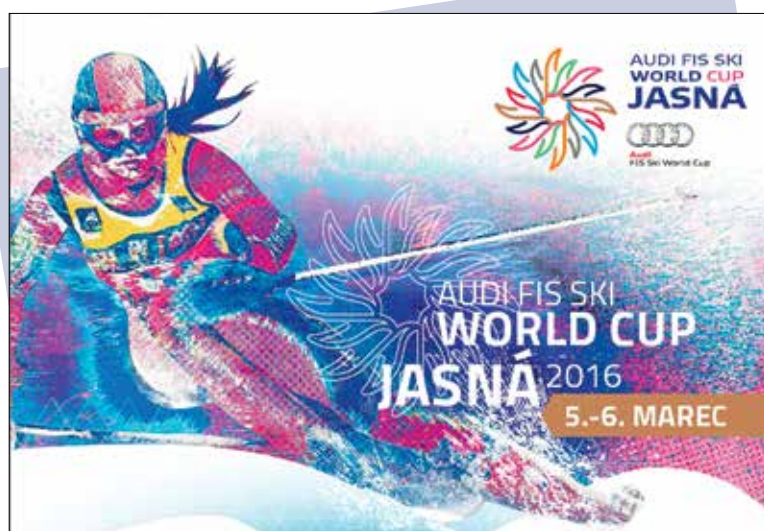
Pokud se v období od 1. ledna do 4. března vydáte 5x na zápas HC Sparty Praha vlakem, získáte 1+1 vstupenku zdarma na jeden zápas a voucher na 50 Kč od Českých drah. K zakoupené vstupence na utkání dostanete druhou zdarma po předložení jízdenek v Zákaznickém centru v O2 areně. Akce platí pro zákazníky ČD, kteří cestují z jakékoli železniční stanice v ČR do všech zastávek a stanic, v jejichž názvu je Praha. Cena jízdenky musí být nad 50 Kč.

INZERCE

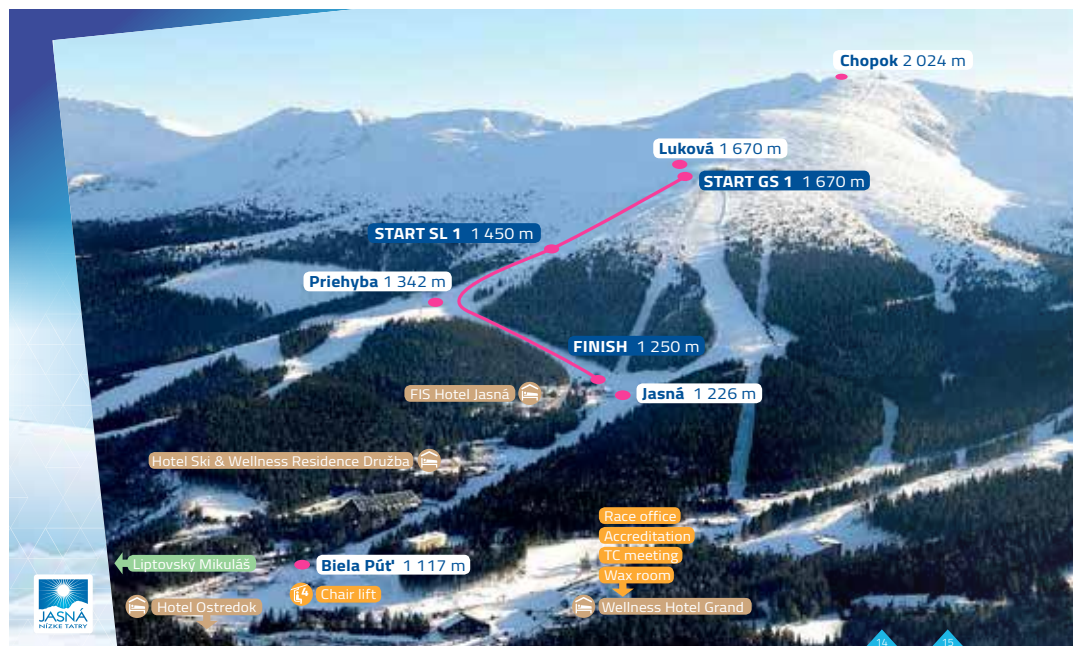
Nejlepší lyžařky planety MÍŘÍ NA CHOPOK

Příznivci alpského lyžování se mohou těšit na historický svátek. Tuto zimu se na Chopok totiž opět vrátí nejlepší světové lyžařky. Už 5. a 6. března 2016 se na Slovensku představí ženská lyžařská špička v obřím slalomu (GS) a speciálním slalomu (SL).

AUDI FIS Ski World Cup v Jasné je závěrečnou akcí před finále Světového poháru, které bude hostit od 9. do 13. března švýcarský St. Moritz. „Chceme, aby Světový pohár v Jasné nebyl první a poslední, ale aby se několikaleté úsilí o návrat lyžařského střediska Jasná na mapu světového lyžování přetavilo do každoroční tradice. Zároveň chceme, aby tato akce byla signálem pro Mezinárodní lyžařskou federaci FIS, že mají diváci ze Slovenska o tyto závody zájem. Proto zveme všechny přátele sjezdového lyžování na výjimečný a nezapomenutelný sportovní svátek,“ uvedl Bohuš Hlavatý, předseda organizačního výboru AUDI FIS World Cup Jasná 2016.

Závody světového formátu se v Jasné konaly třikrát. V letech 1979 a 1982 soutěžili v rámci Velké ceny Demänovských jeskyní o body do celosezonního seriálu muži, v roce 1984 ženy. Na Slovensku se

závody Světového poháru konaly naposledy v roce 1986 v rámci nejstaršího slovenského lyžařského závodu Velké ceny Slovenska ve Vysokých Tatrách na Hrebenku. Poslední generálka světové úrovně byla na Chopku v únoru 2014, kdy se v Jasné konalo Mistrovství světa juniorů v alpských disciplínách. Středisko Jasná Nízké Tatry je v současné době moderní lyžařská destinace s komplexní nabídkou kvalitních služeb a jako celek je největším a nejlépe vybudovaným turisticko-lyžařským centrem ve střední a východní Evropě.

Zima v Jasné je světová

Největší lyžařská aréna na Slovensku Jasná Nízké Tatry nabízí nekonečné možnosti zábavy a aktivního odpočinku. Středisko poskytuje 49 km perfektně upravených sjezdovek různých obtížností, vhodných pro začátečníky, rodiny s dětmi, pokročilí lyžaře i pro uspořádání závodů světové úrovně. Celkem 446 moderních zasněžovacích děl poskytuje garanci sněhu minimálně 5 měsíců

STŘEDISKO JASNÁ NÍZKÉ TATRY NABÍZÍ NEKONEČNÉ MOŽNOSTI ZÁBAVY A AKTIVNÍHO ODPOČINKU.

v roce. Milovníci divoké jízdy si přijdou na své ve vyhledávaných freeridových zónách a ve skvělém snow parku.

Na Chopku jezdí 29 lanovek a vleků s přepravní kapacitou více než 30 000 osob za hodinu. Chloubou střediska jsou nové lanovky funitel, twinliner a 15místní gondola, které výrazně zkvalitňují přepravu na Chopok (2 024 m n. m.) a usnadňují propojení severního a jižního lyžařského svahu.

Specifikem resortu je kombinace lyžování v Jasné s odpočinkem v karibském klimatu 30 °C v termálních aquaparcích Tatralandia a Gino Paradise Bešeňová. Kromě skvělých lyžařských podmínek nabízí tatranská střediska i 43 restaurací a barů, sportovní a společenské akce regionálního i světového významu, nákupní zónu a služby pro lyžaře pod značkou Tatry Motion či bohatý noční život ve fenomenálním klubu Happy End. ■

AUDI FIS SKI WORLD CUP JASNA

ski the future

5. 3. 2016		6. 3. 2016	
GS	1 st run 10:30	SL	1 st run 10:30
GS	2 nd run 13:30	SL	2 nd run 13:30
GS			
Start:		1 650 m	
Finish:		1 250 m	
Vertical drop:		400 m	
Length:		1 224 m	
Max Gradient:		37,14 %	
SL			
Start:		1 450 m	
Finish:		1 250 m	
Vertical drop:		200 m	
Length:		601 m	
Max Gradient:		37,14 %	

Petra Vlhová na MS juniorů v Jasné v roce 2014.

ČDBonus

ZA KULTUROU s In Kartou nebo jízdenkou ČD

**Vydejte se vlakem na výstavu nebo na představení do divadla.
V rámci zákaznického programu ČD Bonus získáte po předložení
platné In Karty nebo jízdenky ČD slevu na vstupné.**

Sleva
30 Kč

Představení Divadla v Dlouhé

Slevu 30 Kč z ceny vstupenky na večerní představení Divadla v Dlouhé ve velkém sále dle vlastního výběru obdržíte po předložení In Karty s platnou aplikací na pokladně divadla. Na jeden průkaz lze uplatnit slevu na dvě vstupenky na jedno představení.

Vstupné se liší podle typu představení.

Za plnou vstupenku do I. cenové zóny zaplatíte od 320 do 350 Kč, do II. zóny od 250 do 280 Kč a do III. zóny je cena 190 Kč.

Základním znakem Divadla v Dlouhé je žánrová a stylová pestrost. Ve svém repertoáru má i tituly méně známé, dosud v Čechách neuvedené. Zavítat můžete například na představení Mnoho povyku pro nic, Vlčí jáma, Oněgin byl Rusák, Lhář nebo Oblomov. Více informací se dozvíte na www.divadlovlouhe.cz.

Výstava Český kubismus

Po předložení jízdního dokladu ČD nebo platné In Karty získáte 1 + 1 vstupenku zdarma na výstavu Český kubismus, která probíhá v Domě u Černé Matky Boží. Expozice obsahuje soubory i solitérní kusy nábytku, interiérové doplňky z keramiky, skla a kovů, tapety, plakátovou tvorbu či knižní grafiku.

Zastoupení jsou zde přední architekti a designéři jako Pavel Janák, Josef Gočár, Josef Chochol či František Kysela. Jejich díla doplňuje výběr kubistické malby autorů Emila Filly, Bohumila Kubišty, Václava Špály a plastiky Otto Gutfreunda. Na výstavu se můžete podívat denně od 10 do 18 hodin. Plné vstupné na výstavu činí 150 Kč. Více informací se dozvíte na www.czukubismus.cz.

1+1
zdarma

Železničář

Tradiční periodikum věnující se železniční dopravě přichází v novém formátu. Po 25 letech má opět podobu jako časopis. Obsahem cílí více na železniční fandy, kteří hledají novinky „na dráze“ i historická témata, a to vše jak u nás, tak i v zahraničí.

Předplatitelé získají za cenu 475 Kč /rok kromě komfortního a včasného doručení do své schránky navíc šest oboustranných plakátů formátu A2.

Více o samotném časopisu na:

zeleznicar.cd.cz

Předplatit si můžete časopis stejně jako ČD pro vás na www.cdprovas.cz.

Železničář
475 Kč
za rok

ČD pro vás
+ Železničář
600 Kč
za rok

BlueTrains

úvod

galerie

připravujeme

diskuze

Dvoufrekvenční elektrická lokomotiva řady 340 je určená k provozu na tratích s odlišnými střídavými napájecími systémy (českou 25 kV 50 Hz a rakouskou 15 kV 16,7 Hz). Konstrukčně vychází ze série škodoväckých lokomotiv řady 240 z konce 60. let. Jejich neotřelý design, daný užitím tvárného, avšak problematického sklolaminátu, dal vzniknout unikátní lokomotivě, které nikdo neřekne jinak než Laminátka. Trojice původních lokomotiv prošla v roce 2003 rekonstrukcí, která se týkala, až na původní rám a pojezd, prakticky všech elektrických částí, trakčních motorů a vybavení stanoviště. Mimo nového označení dostaly lokomotivy i jiné barevné schéma. Modré Laminátky zasahují do provozu v nákladní i osobní dopravě na přeshraniční trati mezi Českými Budějovicemi a přechodem Horní Dvořiště/Summerau (resp. Českými Budějovicemi a přechodem České Velenice/Gmünd). ■

Základní technické údaje

Označení	340.0 (tovární 47Em)
Rekonstrukce	2003
Počet reko.	3
Max. rychlost	120 km/h
Trvalý výkon	3080 kW / 1000 kW (CZ / rakouský systém)
Hmotnost	84 t
Tažná síla	až 255 kN

Řada 340

Stanoviště strojvedoucího.

Strojovna s dominujícím kompresorem.

JUNIOR PROGRAM ČD

AHOJ holky a kluci

Pojed'te s ČD do VIDA! science centra v Brně v období od 29. února do 6. března 2016 a ušetřete 50% z ceny zpáteční jízdenky! Jízdenku VLAK+VIDA! zakoupíte na kterékoli pokladně ČD. Předprodej začíná 15. února 2016.

Co je „VIDA!“?

No přece zvolání – když objevíte něco překvapivého. „Vida! To jsem nevěděl!“ A v brněnském vědeckém parku schválně počítejte, kolikrát si řeknete „Vida!“ Důvodů je tu dost. A na každý z nich si zde můžete sáhnout a osobně si jej vyzkoušet. Takže hurá do Brna!

Více informací o tom, co vše a kdy je k vidění na téměř 5000 m² plochy, naleznete na webové stránce: www.vida.cz.

Manažerka Junior programu ČD Elen Mátéová

křížovka

Víte, milé děti, jak se jmenoval první skutečný lůžkový vůz? Nápoředu najdete v rubrice Železnice.

Čínský medvídek milující bambus

Na podzim padá ze stromů

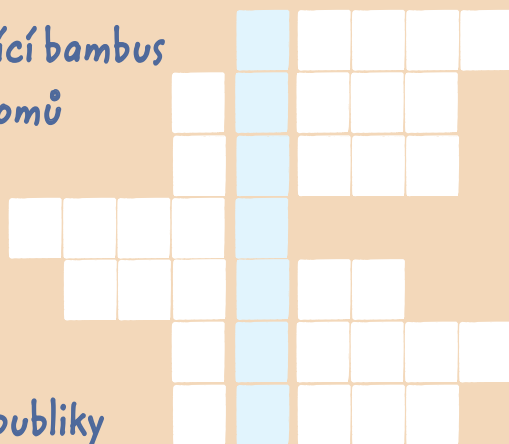
Kaluž

Míč

Opak doprava

Barva trávy

Hlavní město České republiky

Vyluštěnou tajenku zadejte do formuláře na www.cdprovas.cz do 18. února 2016. Tři z vás, kteří správně odpovědí, získají rodinnou vstupenku do Království železnic.

SOUTĚŽ PRO CHYTRÉ HLAVY

1 Jak se jmenuje sestra (dvojče) Karolíny Plíškové?

- A Kateřina
- B Kristýna
- C Klára

2 Jaká stavba je v Klatovech nejvyšší?

- A Černá věž
- B Daliborka
- C Ježibaba

3 Kde se natáčel film Černí baroni?

- A na zámku Liblice
- B na hradě Kost
- C na zámku Zelená Hora

4 Ve kterém areálu na Slovensku se v březnu 2016 uskuteční SP v alpském lyžování?

- A Ružomberok
- B Jasná – Chopok
- C Starý Smokovec

5 Jaké označení má lokomotiva, které se říká Laminátka?

- A 340
- B 141
- C 451

6 Který článek v tomto čísle vás nejvíce zaujal? *

* Na tuto otázku je nutné odpovědět, její správnost se však neposuzuje.

Soutěžit můžete na www.cdprovas.cz, kde vyplníte příslušný formulář, nebo své odpovědi zasíláte poštou do 18. února 2016. Nezapomeňte uvést svůj e-mailový kontakt nebo zpětnou adresu.

Adresa:
Redakce ČD pro vás
České dráhy, a.s.
nábř. L. Svobody 1222, 110 15 Praha 1
Na obálku napište PRO CHYTRÉ HLAVY.

Tři správné odpovědi odměníme Kilometrickou bankou ČD – poukazem na volné cestování vlaky ČD v hodnotě 2 200 Kč – a další tři z vás obdrží poukázky do obchodní sítě PONT v celkové hodnotě 1 000 Kč.

Výherci z minulého čísla:

KMB: Jilji Prudil, Milena Grossová, Květoslav Balda
PONT: Zdeněk Vojtek, Pavel Studený, Miloslav Sojka

Správné odpovědi z minulého čísla:

1 – Dejvického divadla, 2 – rotunda sv. Klimenta, 3 – Sýkořice, 4 – 20 %, 5 – RegioShark

Kompletní pravidla soutěže najdete na www.cdprovas.cz.

Hrajte o tři Kilometrické banky ČD za 2 200 Kč a o tři poukázky v hodnotě 1 000 Kč do obchodní sítě PONT.

AIRPORT EXPRESS

Pohodlně na Letišti Václava Havla Praha!

Využijte rychlou přepravu od hlavního nádraží
na letiště i v opačném směru!

- odjezd každých 30 min.
- nízkopodlažní autobusy

www.cd.cz/airportexpress

Lepší cesta každý den

Přijďte nám fandit na Světový pohár v Jasné!

Do Nízkých Tater vlaky ČD s výhodami pro fanoušky naší reprezentace.

- speciální vlak, vstup do fan stánku a fan zóny 5. a 6. 3. 2016.

Pro lyžaře máme při cestě vlakem do Tater navíc balíčky s jízdenkami a slevami na skipasy i služby!

Více na www.cd.cz/jasna

Martina Dubovská, reprezentantka ČR v alpském lyžování

Lepší cesta každý den

